

RECUNOȘTINȚA "BANATULUI"

ANA - MARIA COTOȘPAN

Prezenți în Țara Banatului încă din Evul Mediu, italienii luminează de-a lungul popasurilor istorice trecutul neamului bănățean. Aportul lor la dezvoltarea acestei provincii imperiale ar putea constitui desigur, obiectul unui studiu vast și aprofundat.

Italianii, e timpul să recunoaștem; frații noștri italieni, au contribuit semnificativ la prosperitatea acestei provincii. Neîndoielnic, nu putem minimaliza efortul german, maghiar, evreiesc, macedonean, dar ei italienii, sunt cei care au pus temeliiile civilizației latine în Banat.

Recent, ca un semn de recunoștință față

de poporul italian, Uniunea Jurnaliștilor din Banatul Istoric, a dat curs dorinței domnului Antonio Diana, ca orașul Stintino al cărui edil este, să fie prezent în paginile jurnalului „Banatul”. Gestul nostru, a avut un amplu ecou în presa italiană, unde revista fanion a Uniunii, a fost prezentată fără a se cruța superlativele.

Cu acest prilej, președintele Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric, domnul Vasile Todi, a adresat domnului Antonio Diana, invitația de a vizita Țara Banatului. Publicăm alături, răspunsul domnului primar.

*Stimate domnule președinte Vasile Todi
Vă mulțumesc pentru prestigioasele articole
despre Stintino, publicate în jurnalul regio-*

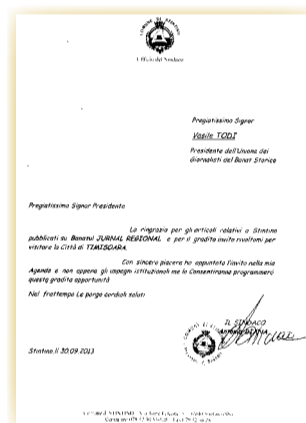
nal „Banatul” și, totodată, vă adresez sincere mulțumiri pentru invitația de a vizita orașul Timișoara, capitala Banatului.

Cu o sinceră și mare plăcere mi-am notat invitația dumneavoastră în agenda mea, și de

îndată ce angajamentele mele instituționale îmi permit, voi programa această mare oportunitate.

Între timp, vă ofer salutări cordiale!

*Antonio Diana,
Primar al orașului
Stintino*

Poeți uitați pe nedrept - Mircea MICU

Alternativa

*M-am lăsat de băut,
De femei,
De fumat
Și de poezie.
Vreau să devin om de stat,
Să port halat de catifea
Și scufie.
Amin, și halal să-mi fie!*

A nins

*A nins ca o nădejde târzie și mă tem
De-ndepărtarea ta de-un blestem.*

*Ți-aș scrie zilnic ca să știi că sunt
Dar mâna mi-e de iarbă și pământ.*

*M-aș duce să te văd și nu m-am dus
Și-mi port destinul trist precum Iisus.*

*Nu pot dormi și-ascult cum de departe
Minutul scurt al vremii ne desparte.*

*Și către zori, cu lacrima pupilei,
Topesc zăpezi cu primul glonț al zilei.*

LA PAS PRIN CAPITALA BANATULUI • LA PAS PRIN CAPITALA BANATULUI

IOAN HAȚEGAN

A fost odată, demult, la curtea regelui Boemiei de la Praga, un mândrul palat Hradčany, un preot confesor: Ioan Nepomuk. Regele i-a cerut să-i destăinuie taina spovedaniei reginei și, la refuzul preotului, a poruncit oștenilor să-l arunce de pe Podul de Aur, în râul Vltava. Bunul preot a trecut la cele veșnice și, după o vreme, a fost sanctificat. În veacul al XVIII-lea, Sfântul Nepomuk a devenit patronul spiritual al Banatului.

Statuia, în stil rococo, a fost comandată sculptorilor vienezi F. Blim și E. Wasserburger în anul 1753 și executată în 1756, an când a avut loc și amplasarea în piața

Monumentul Sf. Fecioare Maria și al Sf. Ioan Nepomuk

Libertății. Deasupra tronează Fecioara Maria, în mărime naturală, cu florile de crin în mâini; ceva mai jos, Sfântul Ioan Nepomuk; statuile sfinților Rochus și Carol Boromeus;

pe soclu, trei scene înfățișând povestea lui Nepomuk. Sub temelie au fost așezate un text, o medalie a Fecioarei, un galben imperial, monede de argint și de aramă.

În anul 1852, monumentul a fost mutat în fața Hotelului (de azi) Continental, unde a rămas până în 1964, când vechile construcții de acolo sunt demolate. Monumentul a stat, demontat, circa cinci ani și în anul 1969 a fost remontat pe vechiul amplasament.

Ochii edililor au văzut starea de azi a monumentului și, cunoscându-i valoarea artistică și istorică, au decis restaurarea de urgență. Și așa Timișoara nu are prea multe statui.

Foaia de Giarmata

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

O viață slujită pe altarul cunoașterii

Prof. Octavian LUCHIN

Domnule profesor Octavian Luchin, în debutul dialogului nostru, aș vrea să vă întreb de ce ați ales învățământul și nu un alt domeniu?

► Am avut profesori de Istorie și de Geografie foarte buni în școala generală și în liceu. Nu mă vedeam în alt domeniu, cu atât mai puțin într-o unitate economică de tip socialist.

În afara profesorilor pe care-i menționați, ați avut în familie pe cineva care v-a influențat în îmbrățișarea acestei cariere?

► Am avut un unchi care era profesor la facultate și el, oarecum, m-a îndrumat în direcția respectivă. Dar nu am avut un mentor. Abia când am mers la facultate, atunci am simțit influența benefică. Pe lângă asta, atunci trebuia să înveți. Nu făceai doar din plăcere, cum fac unii astăzi, deși mie mi-a și plăcut.

Îmi vorbești de studiile dumneavoastră, de viața dumneavoastră. V-aș ruga să vă faceți o scurtă autobiografie, pentru cei din alte comune și orașe ale Banatului Istoric, care nu vă cunosc.

► M-am născut în 1951 aici, în localitate, unde am și făcut școala generală. Apoi, am studiat la actualul Colegiu Bănățean, atunci era Liceul nr. 10, secția umană și când am terminat am dat admiterea la Facultatea de Istorie-Geografie din

Timișoara. Am absolvit și am fost repartizat în județul Timiș, la Ionel, pe frontieră, la o școală nemțească. Am continuat în paralel studiile la Cluj - Napoca, Facultatea de Istorie-Filosofie, secția Istorie, absolvită în 1977. Doi ani am fost la Ionel, iar apoi am venit în școala aceasta, iar de la 1 septembrie 1975 sunt aici.

Puteți face diferența între Istorie și Geografie? Care este mai aproape de sufletul dumneavoastră?

► Aș putea spune că predau cu puțin mai multă plăcere Geografie, este mult mai concretă și merge mai ușor la sufletul copiilor, o asimilează mai ușor, pe când la Istorie, trebuie să se lege de anumite date, de personaje și este mai greu să încadreze spațial și temporal un anumit eveniment. Istoria este și grea, programa încărcată. Acum predau numai Geografie.

De-a lungul timpului v-a făcut plăcere să cercetați, să adunați date vizavi de comuna Giarmata și nu numai. V-aș ruga să ne vorbiți despre aceste cercetări.

► Nu m-am încumetat să scriu, să pun pe hârtie, dar am căutat date vizavi de ce m-a interesat: perioada de după Primul Război Mondial, legat de reforma agrară în județul nostru. Am avut și o lucrare de diplomă la vremea respectivă despre „Reforma Agrară în plasa centrală a Județului Timiș-Torontal” și acolo am căutat în mii de pagini. La unele dosare am fost singurul care le-a căutat de două ori. M-a mai interesat partea cu sportul în Banat, dar strict în interes personal, nu m-am

gândit să public ceva. Nu m-am lansat pentru că istoria de aici din Banat este complicată. Giarmata era locuită de nemți. Fără perioada aceasta când Giarmata a fost locuită de nemți - din 1722 până după Revoluție -, nu poți să scrii istorie. Românii erau puțini și așa am dat de un neamț care a cercetat istoria de aici. A vrut la un moment dat să scoată o monografie, dar cu etnicii plecați de aici și vroia să vin eu cu o parte mai actuală și partea românească. Dar ideea a căzut, el este în vârstă, eu m-am documentat, dar nu m-am lansat în treaba asta. Cunosc destule lucruri, dar nu să le bag într-o lucrare.

Ați prins două regimuri politice, v-ați început activitatea într-unul, acum o continuați în altul. După absolvirea facultății, v-a fost ușor să vă integrați în sistem?

► La mine e jumătate, jumătate, iar sistemul trebuie acceptat. Nu am întâmpinat greutăți, a fost înțelegere din partea colegilor, a conducerii, n-am simțit vreo greutate. Nu am fost încărcat de sarcini ideologice, chiar nu mi-ar fi plăcut. Singurul lucru cu care pot spune că m-am confruntat erau materialele din acea vreme. Simțeam, citindu-le, că ceva e tras de păr, dar evitam să intru în treburile pe care le știam - fie că ni s-au spus în facultate, fie că le citisem în cărți mai vechi. Știam adevărul.

- va urma -

INTERVIU REALIZAT DE
MONICA MOLDOVAN

ZIUA GRATITUDINII BĂNĂȚENE, ONORATĂ DE PREZENȚA DOMNULUI PRIMAR VIRGIL BUNESCU

Senatul Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric împreună cu membrii Comitetului Director din care face parte și domnul primar Virgil Bunescu, s-au deplasat duminică, 20 octombrie, în comuna Bata din județul Arad pentru a răsplăti prin Diploma și Placheta de Excelență eforturile depuse de profesoara și scriitoarea Delia Miculescu. Distincția este acordată de către Uniunea Jurnaliștilor din Banatul Istoric în urma unei laborioase acțiuni de studiere și triere a personalităților deosebite din diferite zone, a căror activitate slujește „creșterea prestigiului învățământului din Țara Banatului, a vocației și demnității satești”.

- R -

ELEVI CARE FAC MÂNDRIA COMUNEI NOASTRE - OANA VASILESCU

PROFESORII DIN GIARMATA SUNT FOARTE BUNI

DARIA NICHITEANU

Giardmata este, conform ultimelor statistici, comuna care a cunoscut cea mai importantă ascensiune în județ. Asta se datorează atât conducerii comunei, cât și oamenilor care o locuiesc. Nu mai este niciun secret că Giarmata a dat și dă în continuare valori în plan sportiv, cultural, educativ. Una dintre elevele care fac cinste comunei este Oana Vasilescu. Familia ei trăiește în Giarmata de când se știe, aici s-a născut și aici s-a format. Este o tânără cu mintea ageră, răsfățată a sorții, a părinților și a fratelui său mai mare. Primul contact cu lumea

învățământului a fost la grădiniță și schimbarea a fost așa de mare încât nu a vrut să mai meargă deloc. „Nu știu de ce, era prea plictisitor”, spune Oana. Școala a început-o mai târziu decât alții, de „probă”. Dacă nu i-ar fi plăcut, părinții erau pregătiți să o reînscrisă la grădiniță. Totuși, s-a acomodat foarte repede în clasa I - datorită doamnei învățătoare Dinu Titiana Sabina - , manifesta interes pentru toate materiile și îi plăcea să-și facă singură temele, deși era cea mai mică din clasă. După cum spune Oana, a ajutat-o tare mult și inocența copilăriei, ușurința cu care se leagă prietenii la acea vârstă, astfel că episodul petrecut la grădiniță nu s-a repetat. Treptat, s-a acomodat cu școala și a devenit eleva silitoare de astăzi, cu rezultate foarte bune la învățătură, pe care părinții nu au verificat-o niciodată dacă s-a

pregătit pentru școală.

Când a trecut în clasa a V-a, singurele diferențe pe care le-a observat au fost numărul mai mare de profesori și plăcerea pentru a studia Limba și Literatura Română și Limba Engleză. „Profesorii de aici, din Giarmata sunt foarte buni, m-au ajutat și m-au motivat”, subliniază emoționată Oana Vasilescu. Tot atunci a realizat că indiferent de materie, dacă este un concurs, o olimpiadă, ea trebuia să participe. Așa a reușit să devină cea mai bună elevă pe care o are în prezent, în clasa a VIII-a, școala din Giarmata, iar rezultatele ei i-au adus recunoașterea la începerea anului școlar, când a fost recompensată pentru eforturile sale. Pe viitor, vrea să meargă la Colegiul Bănățean, iar după absolvirea liceului să se înscrie la Facultatea de Medicină.

Foaiia de Ramna

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

DOAMNA MAGDALENA CIUREA, PREZENTĂ LA „ZIUA GRATITUDINII BĂNĂȚENE”

În data de 20 octombrie, Senatul Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric, împreună cu președintele Vasile Todi și președintele de onoare, Sorin Frunzăverde, au fost prezenți în comuna Bata pentru a răsplăti eforturile unei profesoare deosebite, cu har de la Dumnezeu pentru cuvântul scris și vorbit. Profesoara Delia Micurescu, pentru că despre domnia sa este vorba, a fost premiată pentru activitatea sa didactică și literară chiar în comuna în care s-a format și a rămas, deși încercată de vremuri grele. La acest eveniment de suflet al culturii bănățene, în care valorile sunt premiate în vatra din care s-au ridicat, printre cei trei reprezentanți ai județului Caraș-Severin s-a aflat și doamna primar, Magdalena Ciurea, alături de președintele de onoare al Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric, domnul Sorin Frunzăverde și vicepreședintele C.J. Caraș-Severin, domnul Ionesie Ghiorghioni. Deși

Foto: Imola Torda

marcată de încărcătura emoțională și culturală a evenimentului, doamna primar ne-a împărtășit câteva impresii. „A fost o după-amiază foarte plăcută pentru mine și sunt impresionată de amploarea evenimentului și de felul în care a fost organizat totul, până în cele mai mici detalii. Am ascultat cu interes fiecare invitat care a luat cuvântul, în special membrii Senatului Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric. Doresc să-l felicit pe domnul primar de la Bata care ne-a făcut o primire excelentă, pe soția dânsului, pe doamna Delia, laureata acestei zile. Fără îndoială, domniile lor sunt apreciate, având în vedere că sala Căminului Cultural din Bata a fost plină numai de lume bună. Sper ca pe viitor numărul laureaților să crească pentru că Banatul are valori, trebuie doar să fie descoperite”, ne-a declarat doamna primar Magdalena Ciurea.

- R -

Nu îmi este frică decât de Dumnezeu

Achim Nicolae MILOȘ - preot paroh Deta

Preacucernice Părinte Achim Nicolae Miloș, ați ajuns prin repartiție la Deta?

► Am avut repartiție. Când am ajuns aici m-au luat grănicerii, mi-au rupt și geanta ce o aveam, pentru că eram în blugi, cum venisem de la școală.

Aveam 100 de lei la mine și o carte. Iar geanta se plia, se făcea borsetă și o purtai și pe umăr și m-au oprit imediat. Am terminat Institutul cu o medie care mi-a permis să fiu repartizat într-o parohie în care „oprește trenul”. Pe vremea aceea spuneam că dacă termini cu medie între 8 și 10 ești repartizat într-o parohie în care oprește trenul, de la 7 la 8 într-o parohie în care se aude trenul, iar între 5 și 7 într-o parohie în care s-a auzit de tren.

Ați arătat o mare deschidere în dialogul nostru. Nu vă este frică să vorbiți atât de deschis despre biserică, despre comunism, despre realitățile de astăzi?

► Nu, nu îmi este frică decât de Dumnezeu. În rest, poate simți supărare, mâhnire, ai o teamă, dar niciodată frică. Să vă ferească Dumnezeu să trăiți ce am trăit noi, dar dacă nu vă aduce nimeni aminte, veți reuși. Trebuie aduse aminte în permanență acele îngărădiri. Nu aveai voie să spui un banc, și se controlau cărțile, caietele, nu aveam voie să vorbesc liber în biserică.

Cum țineați atunci predica?

► Eram obligați să avem un caiet care era controlat și de acolo citeam predica. Trăiam cu teamă, nu știai când te lua.

Preotul se împărtășește în fiecare duminică, dar totuși refuză – unii dintre ei, să împărtășească tineri care trăiesc împreună sau persoane care au divorțat. Cum comentați acest fapt?

► Cred că aceștia pe care dumnezevoastră i-ați menționat au cea mai mare nevoie de împărtășanie. Nu se face slujbă unui si-

nucigaș pentru a nu se încuraja sinuciderea, dar tocmai acela are mai mare nevoie de rugăciunile noastre. Asta este credința mea. Nu înseamnă că nu respect niște reguli, dar am vrut să subliniez că trebuie să fii mult mai moale și înțelegător cu oamenii.

Cum aduceți „oile pierdute” înapoi la turmă?

► Trebuie să definim noțiunea unei „oi pierdute”. În Biblie, Iisus spune că mai mult te bucuri de o oaie pierdută decât de 99 care stau în turmă, dacă o găsești. Sunt de 30 de ani preot, dar nu știu dacă am avut 4 treceri de la ortodocși la altă confesiune. Am avut cu siguranță mai multe reveniri.

Preacucernice Părinte, cum erau obiceiurile la Ramna, rugile din sat?

► Am cântat la ele, fiind toboșar. Era o Rugă normală, dar se întâmpla ceva ce nu se mai întâmplă astăzi. Cuvântul Rugă vine de la rugăciune, dar este sărbătoarea bisericii. Oamenii nu cred că înțeleg ce înseamnă biserică. Biserica nu este preotul, biserică suntem toți, toți facem parte din ea. Oamenii nu mai vin astăzi la biserică, dar vin la petrecere. Eu, spre exemplu, am luat un obicei de la sârbi. Tai colacul la o anumită oră și atunci venim de la biserică cu muzica, cu alaiul, aici pe platou și aici începe Ruga. Aceasta a fost posibilitatea să-i strâng pe toți. Altfel nu vin.

Cu ani în urmă parcă erau mai apropiați oamenii de biserică, tot mai mulți îi călcau pragul. Totuși, în ultimii ani, s-a înregistrat o scădere vizibilă a numărului de credincioși care participă la biserică.

► După evenimentele din 1989 la noi a intrat subcultura din capitalism. Nu mai avem valori, nu mai avem nimic. Și când zilnic se prezintă la televizor tot felul de informații, oamenii le percep ca atare. Biserica avea în urmă cu câțiva ani o cotă mare de încredere. Nu o mai are. Sigur, și din vina ei, dar în mare parte se datorează mass-mediei.

INTERVIU REALIZAT DE PAULA GAIȚA

Până în 2009 am slujit în capela parohiei

Ioan Ciprian BLAGOE - preot paroh Deta

Uă rog să vă prezentați pe scurt, Preacucernice Părinte Ioan Ciprian Blagoe?

► M-am născut în seara de joi (pe la orele 20, după spusele mamei) 22 ianuarie, a anului 1959, în comuna Ramna, din județul Caraș-Severin.

Școala primară am făcut-o la Ramna, apoi un an la Liceul Real-Uman din Bocșa (Secția Umană), iar din 1976-1980, am urmat cursurile Seminarului Teologic din Caransebeș. Între anii 1981-1985, am urmat apoi cursurile Institutului Teologic Universitar din Sibiu. În vara anului 1985 am obținut Teza de licență la disciplina Istoria religiilor, cu tema „Istoria și filosofia religiei la Mitropolitul Nicolae Bălan”. Pe data de 14 iulie 1985 m-am căsătorit cu Valerica Elena Bușă, apoi pe 1 octombrie 1985 am fost hirotonit diacon, iar pe 3 octombrie 1985 am fost hirotonit preot pe seama parohiei Șoșdea din județul Caraș-Severin. În seara zilei de 3 noiembrie 1988 s-a născut fiica noastră, Alexandra Valentina. În anul 1993 m-am tranferat la Parohia Deta din județul Timiș, unde până în 2009 am slujit în capela parohiei, pentru că în Deta nu era o biserică ortodoxă română, ci doar una romano-catolică.

Totuși, în prezent, credincioșii din Deta se bucură de o biserică amenajată, prin eforturile mai multor oameni de suflet, la inițiativa dumneavoastră.

► Biserica Ortodoxă care poartă hramul „Pogorârea Duhului Sfânt” am construit-o între anii 1999-2009 și a fost sfințită la 25 octombrie 2009, unde slujesc și astăzi. A fost dotată cu iconostas și mobilier nou precum și cu toate cele necesare desfășurării în condiții optime a slujbelor religioase. Avem încălzire centrală, clopote noi care sunt acționate electronic prin telecomandă, sistem de sonorizare, un mic magazin cu obiecte religioase.

- va urma -

INTERVIU REALIZAT DE SANDA BOLDEA

Foaiia de Vermeș

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

Bugetul pe care îl avem este de la Primărie

Prof. Alina-Mariana MINGEA - director la Școala cu clasele I-VIII Vermeș

Ce așteptări aveți de la profesori, de la elevi în acest an școlar care a început?

▶ Avem cadre didactice competente, patru cadre didactice cu gradul întâi, acum urmează încă trei să susțină lucrarea de gradul I. Profesorii participă și la diverse cursuri de perfecționare, organizate de Casa Corpului didactic, totul pentru a oferi un învățământ calitativ. De la copii așteptăm medii cât mai bune pe sfârșitul anului școlar, promovabilitate mai ridicată la examenul de evaluare națională pentru clasa a VIII-a și, desigur, continuarea studiilor după ce pleacă din școala noastră.

Cu ce schimbări a venit acest an școlar și ce impact au acestea asupra elevilor?

▶ Începând de anul acesta s-a introdus limba modernă pentru clasa pregătitoare și clasa I, deși până acum era învățată în clasa a III-a și a IV-a.

Care este numărul de elevi înscriși în acest an școlar și ce oscilații ați observat în ultimii ani?

▶ Avem 155 de copii înscriși. Numărul lor este în scădere, din păcate, de la an la an.

Copiii, școala și cadrele didactice, pentru o cât mai bună desfășurare a activității au nevoie de sprijinul autorităților locale. Aveți susținere din partea Primăriei Vermeș?

▶ Bugetul pe care îl avem este de la Primărie. Am avut mereu susținerea lor și avem o colaborare foarte bună cu Primăria, cu serviciul de poliție, cu domnii doctori pe care-i avem în comună și cu bisericile.

Dacă ați putea să transmiteți un mesaj părinților copiilor, care ar fi acela?

▶ Părinții își educă copiii acasă. Nu cred că este vreun părinte care spune copilului să nu învețe sau să fie rău și să creeze conflicte. Dar, într-un mediu în care sunt mai multe persoane, apar situații și situații, pe care noi încercăm să le aplanăm, dar e nevoie ca și părinții să atragă atenția copiilor asupra acestor incidente care pot să apară și să-i sfătuiască să le evite. Sperăm în continuare la o bună colaborare școală-părinți-copii.

Din punctul dumneavoastră de vedere, există vreo diferență între școala de la oraș și școala de aici, de la Vermeș din punct de vedere al procesului educativ?

▶ Copiii sunt mai cumiți aici. Nu absentează, nu am avut cazuri de acest fel, sau copii care să fie aroganți. Sunt modești, liniștiți.

Doamna prof. Alina-Mariana MINGEA, dacă ați putea alege acum altă carieră, ați alege tot învățământul?

▶ Da, așa face același lucru. Prima persoană care m-a căluzit spre calea aceasta a fost profesoara de matematică de aici din gimnaziu, doamna Lațcu Maria. Dumneaei mi-a insuflat

dragul de matematică și încă de atunci am avut siguranța că aceasta este calea pe care trebuie să o urmez. Am avut norocul sau o călăuzire divină prin profesorul de matematică pe care l-am avut la liceu în Reșița, domnul Ghimboșă Pavel, cel mai bun profesor din județ. Apoi, am urmat matematica la Facultate, la Timișoara. După ce am terminat masterul, directorul de la Liceul Baptist, Dănuț Ilie, era tot profesor de matematică și m-a susținut. Am avut trei oameni care mi-au susținut alegerea și m-au ajutat să-mi construiesc cariera.

Puteați să vă alegeți o altă materie dacă doreați să profesați într-un alt domeniu, pentru că nu ați avut rezultate bune doar la matematică. Totuși, de ce ați ales „lumea cifrelor”?

▶ Mi s-a părut ușoară, logică. Mie îmi plăcea să rezolv probleme, tot ce ține de matematică în viața de zi cu zi, și așa mi-a fost mult mai ușor.

În încheiere, vreau să vă întreb cum se apropie un profesor de matematică de copii?

▶ Profesorul încercă să se apropie de toți, dar câte unul, doi, se ridică și se alipesc de profesor. Cred că depinde și de construcția copilului, nu doar de profesor. De multe ori mă întrebam de ce nu toți elevii mă percep la fel, în condițiile în care explic la toată clasa, nu doar la câțiva. Depinde mult și de elev și de deschiderea față de profesor.

INTERVIU REALIZAT DE
CARMEN POPESCU

Un loc de joacă modern pentru micuții COMUNEI NOASTRE

Andrada CĂDARIU

Comuna Vermeș devine mai modernă, mai din grija autorităților locale care depun eforturi să schimbe în bine această localitate. Dovadă stau căminul cultural, drumurile asfaltate, școlile cu dotări moderne, sprijinul pentru viața spirituală a localității. În acest proces de modernizare a fost inclusă și curtea grădiniței din centrul de comună, care, în urmă cu un an aștepta cu jocuri noi pe toți micuții care-i călcau pragul. Și acum, după acest timp, jocurile pentru copii sunt în stare impecabilă, la fel și gazonul, iar gardul frumos colorat subliniază faptul că aici ne așteaptă o grădiniță cu condiții europene de școlarizare. „De la ora 11 ieșim în parcul din fața grădiniței. Lucrările

europene. Și asta doar

la acest parc au fost finalizate anul trecut, iar copiii au fost foarte bucuroși, iar părinți mulțumiți de condițiile din grădinița noastră și de sprijinul acordat de Primărie”, ne-a declarat

doamna educatoare Luminosu P. Marioara. Această schimbare a fost binevenită în rândul copiilor care, de cele mai multe ori refuză să plece acasă la ora stabilită, doar pentru a se juca câteva minute în plus, după cum ne explică și doamna educatoare Luminosu I. Marioara. „Avem activități pe centre de interes, iar cele libere, distractive, se desfășoară în parcul din fața grădiniței, când timpul ne permite. Impactul cu grădinița a fost emoționant pentru cei mici, nu s-au desprins ușor de mămici, de bunici, dar cu timpul s-au acomodat și în parcul de distracție este lumea lor”, concluzionează doamna educatoare Luminosu I. Marioara.

Grupa mică-mijlocie

Educatoare: Marioara P. LUMINOSU

Barbu Amelia
Bulic Robert
Damian Ruben
Horak Francisc

Ioan Daniel
Toma-Drucan Raul
Veconi Lavinia
Cimponier Ionuț

Damian Fabian
Pădurean Alexandru
Rîmpu Florin
Tanco Loredana

Marcu Dorian
Marcu Doriana

Grădinița Vermeș

Grupa mare

Educatoare: Marioara I. LUMINOSU

Bulic David
Dragoescu Denisa
Dragoescu
Alexandru
Dragoescu Samuel

Lascu Alicia
Nicolin Raul
Poenariu Lucas
Știopu Denisa
Talpeș Maria

Tarasi Răzvan
Tomosvary Vanessa
Caraconcia Paula
Costea David
Domăneanțu Mario

Dragoescu Fabian
Gudea Alexandra
Tanco Gabriela
Țigla Mario

Foaia de Obreja

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

Î.P.S. PR. DR. NICOLAE, MITROPOLITUL BANATULUI - 70 DE ANI DE SLUJIRE ÎN „VIA DOMNULUI”

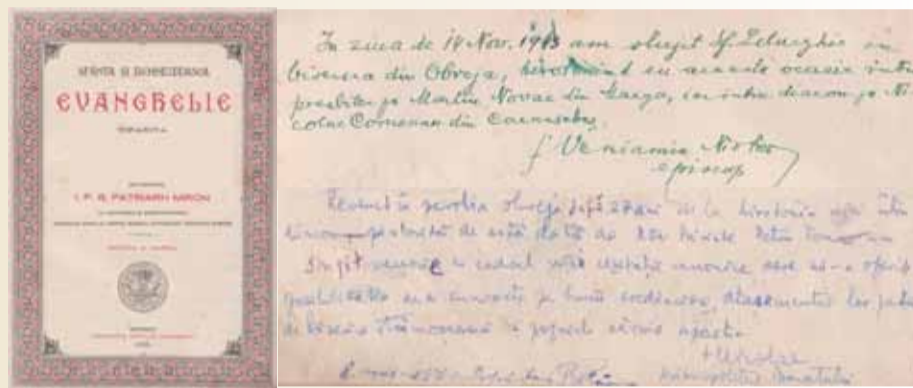
Având în vedere că numele Înalt Preasfințitului Părinte Mitropolit Nicolae este așezat la loc de cinste în gazeta de față, semnalăm următorul fapt legat de președintele de onoare al prezentei publicației.

La 14 noiembrie anul acesta se împlinesc 70 de ani de la hirotonia întru diacon, la Obreja, a tânărului de atunci **Nicolae Corneanu** din Caransebeș, astăzi Mitropolitul Banatului, din anul 1962.

Facem această precizare a evenimentului întrucât este consemnat în **EVANGHELIA** din Biserica Ortodoxă din Obreja. Aici, după cum se poate citi din însemnare, Înalt Preasfințitul Părinte Mitropolit Nicolae a fost hirotonit în Obreja, de vrednicul de pomenire Veniamin Nistor – episcopul din acele vremuri al episcopiei de la Caransebeș.

O altă însemnare, pe aceeași Evanghelie, aparține Mitropolitului nostru. Este consemnată în anul 1970 cu prilejul primei sale vizite canonice în parohia Obreja. Biserica are hramul *Sfinții Apostoli Petru și Pavel*, face parte din patrimoniul național prin vechimea sa, fiind zidită în anul 1750.

Tot în luna noiembrie a.c. vom aniversa pe Părintele Mitropolit Nicolae la cei 90 de ani de viață. Avem în acest sens o deosebită bucurie, dar și respect și recunoștință pentru tot ceea ce a făcut pentru Biserica noastră.

Cu acest prilej rugăm pe Dumnezeu Cel Atotputernic să îi dăruiască Părintelui Mitropolit sănătate, putere, ca odinioară patriarhilor vechitamentari, mulți ani și îi dorim din toată inima rodnică Arhipăstorie în continuare.

PREOT PAROH IC. STAVR. PETRU ITINEANȚU

OBREJENI DE FRUNTE

PETRU PILU, GUĞULANUL

(n. 10 AUGUST 1930, Obreja)

Prof. GHEORGHE GROZA, CONF. UNIV. DR. IOAN MURARIU

Pentru maestrul copilăriei noastre căutam un motto și ne-a venit mereu în minte versul: „Sunt suflet din sufletul neamului meu...” Personalitate de referință, **Pîlu Petru** l-a recomandat **Mariei Tănase** pe **Achim Nica** și a mijlocit afirmarea artistică a multor talente, ținând tradițiile neamului său și învățându-i și pe alții s-o facă. Născut în Obreja, vatră folclorică de viguroasă și străveche tradiție,

Pîlu Petru a devenit promotor al acestei tradiții.

Fiu al lui **Dionisie Pîlu** (zis „**Ghioniță**”) și **Floare**, prestigioși legumicultori. **Pîlu** își relevă de mic energia și talentul străbunicului său **Pîlu Bedosul** (zis „**Drăcosul**”), cel care a inițiat la 1884-1886 echipa de călușari din Obreja, echipă care a dansat și la revenirea în Obreja, la familia sa, în vizită, a ofițerului de stat major **Moise Groza**, eroul de la Grivița II.

După Primul Război Mondial, prim-vătaful **Mon Boariu** reconstituie echipa de călușari, împreună cu vătaful **Ișfan Munteanu**, care transmite brăcirea de călușar fiului său **Zăriuță Munteanu**. Acesta o retransmite în deceniul IX, secolul XX, vătafilor **Toader Arșovan** și **Ion Peia**, păstrând până astăzi tradiția *Călușarului* la Obreja. În acest lanț de tradiție s-a format **Pîlu Petru**, cel care a influențat decisiv arta coregrafică locală, cu reverberații naționale și internaționale și a rămas pentru noi un model în multe privințe. Vătaful **Mon Boariu** îi remarcă pe talentații copii **Pîlu Petru** și **Rusalin Căprioru „Joavina”**. În jurul celor doi, vătaful îi adună pe colegii acestora și formează echipa de copii.

Ca elev al renumitei învățătoare **Floare Popovici**, termină Școala Primară Obreja, iar la recomandarea acesteia și a învățătorului **Dobrescu** urmează ciclul gimnazial la Școala Normală C.D. Loga din Caransebeș, unde își începe și studiile liceale. Aici se împrietenește cu prestigioșii **Bujor** din Var, **Ion Obrejan**, **Ostrov** din Ciuta, **Achim Crâsnic** din Glimboca și alții, iar în 1946... se pun cu cine nu trebuia, anume, în Caransebeșul Nou... „îi învață” pe câțiva dintre reprezentanții noii orientări... „bătuta cu strigături”... Toți cei amintiți sunt condamnați la 5-7 ani, dar el scapă

cu o... „exmatriculare din toate școlile”, fiind obligat să se integreze în... „câmpul muncii”. Cu ajutorul ing. **Toma**, ajunge muncitor necalificat la Uzinele Siderurgice Ferdinand. Însă înv. **Dobrescu**, om de dreapta, pășit el însuși și care înțelegea „mersul lucrurilor”, lămurește unii „activiști” locali și-l readuce pe **Pîlu** în Obreja. Pentru o „reabilitare ideologică”, om înțelept, **Dobrescu** înființase Cooperativa de credit, comercială și de producție... „**Ștefan Gheorghiu**” Obreja... Aici i se oferă tânărului **Pîlu** postul de... „organizator horă țărănească”, un fel de antreprenor cultural „pentru tineret”. În fiecare duminică și la sărbători el tocmea muzică și, cu o taxă la intrare, aduna ceva fonduri pentru Cooperație. Contractul s-a respectat neîntrerupt de la 1 octombrie 1946, până la 31 ianuarie 1955, cu „prestări servicii” în anii următori. Ca „organizator” al activităților pentru tineret, el reînființează echipa de dansuri cu colegii săi, din prima echipă, urmată de generația a doua. Noi am intrat într-a treia generație (1952-1960), echipa care în 1958, la Festivalul pionierilor și școlarilor a luat locul doi pe țară.

Prestigiul său artistic creștea, iar **Ghioniță Pîlu** și înv. **Dobrescu** „acoperă” urmele anticomuniste ale tânărului licean. Ei ajung la **Edith Potoceanu** și pretorul **Barbu**, la Lugoj și, potrivit intereselor „Conservatorului Comunal Ion Vidu Lugoj” îl susțin. Sprijinit și de **Sabin Drăgoi**, **Nae Ursu**, **Iuliu Ilea**, organizează spectacole și își termină studiile liceale. Aici o cunoaște pe **Aurelia Fătu-Răduțu**, dar mai ales o impresionează pe **Florica Popovici-Albu**, cea care îl va aduce ulterior la Ansamblul Tineretului Timișoara și ca maestru-coregraf la Școala Populară de Artă, cu prestații la Ansamblul Universității sub oportunitatea continuării studiilor la I.E.F.S.

În perioada colectivizării forțate (1960-1962), părinții noștri plângeau cu obidă pe holde. Pentru ca noi să nu fim dați afară din școli ei... „s-au trecut la colhoz”... Însă familia **Pîlu** a rezistat împreună cu alte câteva familii (**Măcieș**, **Mârza** ș.a.), ei ne-au spălat de rușinea de a fi obrejan laș. Personalitatea puternică a lui **Pîlu** ne-a dat tărie.

Ca cercetători, am înțeles și am recunoscut că **Pîlu** a fost cel care ne-a relevat perfecțiunea „*Călușarului*” ca dans „sacru” și „ritualic”. Amintirile cu **Inegalabilul Pîlu** sunt pregnante și pline de respect. Neclintit și neîncovoiat, de-a lungul vieții, **Pîlu** s-a bucurat de admirația noastră.

Promotor al *Frumosului*, **Pîlu** a fost și un apărător al *Libertății* și *Demnității*, exemplu măreț în chiar perioada colectivizării forțate... Tăria sa exemplară ne-a impresionat întotdeauna, iar la cei 83 de ani ai săi, îi urăm viață lungă și sănătate!

DE LA PRIMĂRIE ADUNATE...

Prof. ION CUBIN

După cum ne-a relatat și în urmă cu două luni despre renovarea clădirii Primăriei

și a căminelor culturale din Obreja, Iaz și Var, domnul primar Petru Pop ne oferă noi informații despre această serie de lucrări. Astfel, foarte utilă pentru locuitorii satului Obreja care au sălașe sau grădini în lungul pârâului Vârciorova, este consolidarea drumului comunal ce face legătura cu acestea, care a fost afectat de utilajele agricole. Locuitorii satului Iaz se bucură de executarea celei de-a doua rigole de scurgere, ce se află de-a lungul șoselei, iar locuitorii satului Ciuta beneficiază de renovarea căminului cultural (inclusiv a Grădiniței și a Școlii cu clasele I-IV), astfel fiind reabilitate toate cele patru clădiri aflate în slujba culturii, de pe teritoriul comunei Obreja. Și de această dată, lucrările au fost executate din fonduri proprii.

Foaia de Făget

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

SPERANȚE ȘI REALIZĂRI ÎN ROMÂNIA MARE

Prof. DUMITRU TOMONI

Datorită condițiilor favorabile de evoluție a societății românești, după criza economică și până la cel de Al Doilea Război Mondial și sprijinului permanent al senatorului liberal Victor Feneșiu, multe dintre aceste obiective s-au putut realiza în perioada imediat următoare. Până la sfârșitul guvernării liberale din decembrie 1937 Făgetul a beneficiat de investiții în valoarea de 5,5 milioane lei, cu ajutorul cărora s-au amenajat drumurile județene, s-a construit un pod provizoriu peste Bega și un pod nou de beton armat, s-a înființat o infirmerie și un dispensar uman etc.

În preajma izbucnirii celui de Al Doilea Război Mondial Făgetul era una dintre cele mai reprezentative comune ale Banatului. Pe lângă faptul că era reședința celei mai mari plăși din județul Severin, având în componența sa 46 de localități, Făgetul avea și o infrastructură ce-i conferea un aspect urban: pretură, primărie, școală, judecătoria, gară C.F.R., post de jandarmi, percepție, ocol silvic, oficiu poștal și telegrafic, ocol agricol, notariat public, circumscripție sanitară, farmacie, circumscripție veterinară, cin-

ematograf, 3 bănci, 3 restaurante etc. În Făget se practicau cele mai variate meserii existând peste 150 de meseriași remarcându-se prin tradiție și pondere pantofarii, tâmplarii, măcelarii, cojocarii, fierarii, croitorii, căciularii, tăbăcarii, brutarii etc.

După izbucnirea celui de al doilea război mondial și atragerea României în acest război, a urmat o perioadă grea și pentru locuitorii Făgetului. Viața social-economică s-a dezorganizat ca urmare a rechizițiilor forțate și a mobilizărilor pentru front. Pierderile de vieți omenești au îndoliat multe familii. Manifestările culturale se reduceau la serbările școlare și la cele inițiate de despărțământul „Astrei”. Acesta s-a reorganizat la 17 octombrie 1942, iar cu această ocazie au fost reorganizate cercuri culturale în 19 localități din plasa Făget. Despărțământul a încercat înființarea unei școli țărănești după modelul „Astrei” și a unui cinematograf, dar din cauza condițiilor improprie inițiativele nu s-au materializat.

În primăvara anului 1944 profesorii și studenții Filarmonicii Moldova și ai Academiei de Belle-Arte din Iași s-au refugiat la Făget, cu o mare parte din avera instituțiilor respective: mobilier, pian, instrumente, pupitre, arhivă și bibliotecă. La

sediul local al „Astrei” bănățene ei organizau în fiecare duminică o conferință urmată de un scurt program artistic, iar o dată la două săptămâni un concert. Tot sprijinul despărțământului făgetean s-au organizat șezători culturale și programe artistice cu poezii și conferințe ținute de Al. Zirra, Constantin Georgescu, Costică Constantinescu, Roman Simionescu, în Făget și în majoritatea comunelor din zona Făgetului: Bătești, Brănești, Bichigi, Firdea, Mănăștiur, etc.

Făgetul de altădată

Judecătoria

PENTRU UN JUDEȚ MAI CURAT

DANIELA IACOBESCU

În cadrul unei ceremonii oficiale, Consiliul Județean Timiș, în calitate de beneficiar a efectuat în 23 octombrie recepția lucrărilor de la stația de transfer din Timișoara, centrele de colectare din Deta, Jimbolia și Făget și drumurile de acces aferente.

Stația de transfer de la Timișoara și centrele de colectare de la Deta, Jimbolia și Făget au fost construite cu scopul de a facilita preluarea deșeurilor de la operatorii de colectare și transportul acestora la noul depozit realizat în localitatea Ghizela în incinta căruia se realizează sortarea, compostarea, tratarea mecano-biologică și depozitarea deșeurilor colectate. Obiectivele recepționate au, așadar, rolul de a gestiona, în conformitate cu cerințele directivelor europene privind mediul, deșeurile din județul Timiș.

Necesitatea proiectului „Sistem Integrat de Management al Deșeurilor în Județul Timiș” a venit ca urmare a faptului că actualul sistem de gestionare a deșeurilor în județul Timiș nu reușește să asigure atingerea obiectivelor fixate în strategia națională și europeană de gestionare a deșeurilor. Depozitele deja existente la Parța-Șag, Lugoj, Sânicolau Mare, Jimbolia, Buziaș și Făget fiind considerate neconforme criteriilor impuse de Uniunea Europeană prin Tratatul de Aderare, sunt în curs de închidere.

La ceremonia oficială au participat peste 50 de persoane, printre care domnul Titu Bojin, președintele CJ Timiș, domnul Călin Dobra, vicepreședintele CJ Timiș, domnul Mircea Leschian, directorul Organismului Intermediar 5 Vest Timișoara POS Mediu, domnul Romeo Ursu, directorul ADID, consilieri, reprezentanți ai Ministerului Fondurilor Europene, ai AM POS Mediu, ai Gărzii de Mediu, primari și viceprimari ai localităților din Timiș, jurnaliști.

„Încet, încet, ne apropiem de ideea de susținere în tot județul Timiș a unui management curat pentru județ, a unei situații în care să ne putem mândri că cel puțin din punct de vedere tehnic și material avem posibilitatea să preluăm tot ceea ce înseamnă deșeuri și, sigur, cel puțin pentru o perioadă de 5 ani, începând cu anul viitor până în 2019, este exclusă orice altă posibilitate de a eluda sistemul pe care împreună cu Primăria Timișoara și primăriile din județ îl avem la ora actuală”, a declarat în cadrul ceremoniei domnul Titu Bojin, președintele Consiliului Județean Timiș.

Proiectul „Sistem Integrat de Management al Deșeurilor în Județul Timiș” este cofinanțat de Uniunea Europeană prin Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) în cadrul Programului Operațional Sectorial Mediu, Axa prioritară 2, Domeniul Major de Intervenție 1 „Dezvoltarea sistemelor de management integrat al deșeurilor și reabilitarea siturilor istorice contaminate”.

RESPECT PENTRU ÎNȚELEPTII FĂGETULUI BALUL PENSIONARILOR A FOST ȘI ÎN ACEST AN O REUȘITĂ

KATHERINE SCHNEIDER

Și în acest an, primarul Marcel Avram, Primăria și Consiliul Local Făget au ținut să își arate respectul și aprecierea pentru vârstnicii din Făget. Astfel, pe data de 20 octombrie, de la ora 17, peste 200 de pensionari făgeteni au fost prezenți la restaurantul „La Sandu”, pentru a participa la ediția din acest an a Balului pensionarilor.

Evenimentul a avut loc în cadrul manifestării din agenda culturală a orașului - „Anotimpul Înțelepciunii. Ziua vârstei a treia, editia a V-a”.

Devine tradiție ca la Făget, în luna octombrie, pensionarii să se întâlnească și să petreacă, alături de edili locali, la o manifestare de suflet, așa cum este Balul pensionarilor. La fel ca în edițiile precedente, primarul Marcel Avram a premiat cuplurile care au împlinit jumătate de secol de căsnicie. Astfel, 12 perechi de pensionari au primit diplome și suma de 300 de lei. „Este o onoare pentru mine să fiu astăzi, aici, alături de dumneavoastră. Noi, cei din administrația locală vă datorăm tot respectul pentru tot ceea ce ați făcut pentru dezvoltarea acestui oraș. Sper să vă simțiți bine și să uitați, pentru câteva ore, de multele și diversele probleme cu care vă confrunțați în viața de zi cu zi”, le-a transmis celor prezenți edilul-șef al orașului.

De pe mese nu a lipsit nimic, iar ringul de dans s-a umplut încet, încet de perechi, venerabili pensionari făgeteni dovedind că știu să se distreze.

La eveniment a fost prezent și consilierul județean Tiberiu Lelescu, un adevărat prieten al făgetenilor și cel care a organizat prima ediție a acestei manifestări.

Primarul Marcel Avram a premiat cuplurile care au împlinit jumătate de secol de căsnicie

La eveniment a fost prezent și consilierul județean Tiberiu Lelescu, un adevărat prieten al făgetenilor și cel care a organizat prima ediție a acestei manifestări.

Foaia de Stintino

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

UN NUME CE VA DĂINUI VEȘNIC, ANTONIO DIANA

MIRABELA VĂDRARIU

Ce putem învăța din înțelepciunea ancestrală a strămoșilor noștri? Tot ceea ce se întâmplă în jurul nostru este provocat de acțiunile noastre, și suntem direct responsabili pentru standardul vieții noastre. Ca oameni, avem puterea de a schimba mediul care ne înconjoară, asta, desigur, dacă vrem. Omul sfințește locul, iar personalitatea acestuia își pune amprenta definitiv în spațiul unde trăiește. Sunt trei lucruri care determină viața unei persoane: șansa dată de Dumnezeu, locul unde s-a născut, a trăit și a muncit și, în al treilea rând, relațiile sociale în care a fost implicat. Dumnezeu a acordat șansa unui suflet născut într-o familie simplă de pescari în 6 iulie 1964, să ajungă să dețină frâiele celei mai prestigioase destinații turistice din lume. La fel cum divinitatea i-a acordat șansa să se nască în acest tărâm al fâgăduinței, Antonio Diana, pentru că de domnia sa este vorba, i-a dat acestui oraș șansa să crească, dovedindu-se vrednic de înaintașii săi, împărații Imperiului Roman. Un suflet mare, generos, care pun în prim-plan problemele comunității și ale turiștilor, Antonia Diana are o familie mare: Stintino.

E argintul viu, alergând cu timp și fără timp în interesul comunității, fără a se opri asupra propriilor nevoi, mai ales în sezonul estival. Totdeauna pus pe fapte mari, îi place munca în echipă, iar transparența îl definește. Este cel mai chibzuit primar în ceea ce privește banul public. Fiecare cent este investit cu folos, de aici, și transformarea localității într-una modernă, o expansiune fără precedent, apreciată la nivel național și internațional. A avut grijă în permanență să-și cultive relațiile cu oficialitățile din țară și din străinătate și să evidențieze mereu frumusețea locurilor în care s-a născut, a crescut, s-a format și pentru care muncește neobosit. Acesta este și punctul forte al unui lider într-o societate modernă. Viața este alcătuită din șesuri, din văi, din piscuri, din platitudine și din rutină, din deprimare și din bucurie și dintr-un element obligatoriu: munca. În toate adversitățile și împotriva tuturor adversităților, omului îi rămâne acest suport moral: munca. Antonio Diana a reușit, pentru că Dumnezeu îi ajută pe cei care cred, pe cei care speră că pot face mai mult pentru ceilalți. Acesta este Antonio Diana, omul care a făcut din Stintino „perla din coroana Mediteranei”.

SANDA BOLDEA

Cosa possiamo imparare dalla saggezza ancestrale dei nostri antenati? Tutto ciò che accade intorno a noi è provocato dalle nostre azioni, e noi siamo direttamente responsabili per lo standard della nostra vita. Come esseri umani, abbiamo il potere di cambiare l'ambiente che ci circonda, e questo, naturalmente, se lo vogliamo. L'uomo consacra il luogo e la sua personalità sicuramente lascia il segno nella zona in cui vive. Ci sono tre cose che determinano la vita di una persona: l'occasione data da Dio; il luogo dove è nato, vissuto e ha lavorato e, in terzo luogo, le relazioni sociali in cui è stato coinvolto. Dio ha dato la possibilità ad un'anima nata in una famiglia semplice di pescatori, il 6 luglio 1964, per arrivare a tenere le redini della più prestigiosa destinazione turistica del mondo. Proprio come la divinità gli ha offerto l'opportunità di essere nato in questa terra di promessa, Antonio Diana, perché è della sua Signoria che parliamo, ha dato alla città la possibilità di crescere, dimostrando di essere degno dei suoi predecessori, imperatori romani. Un cuore grande, uomo generoso, concentrandosi innanzitutto sugli affari della comunità e dei turisti, Antonio Diana ha una grande famiglia: Stintino.

È argento vivo, correndo con e senza tempo nell'interesse della collettività, senza fermarsi sulle proprie necessità, soprattutto in estate. Sempre mirando a grandi gesta, gli piace il lavoro di squadra e la trasparenza lo definisce. Lui è il sindaco più saggio per quanto riguarda il denaro pubblico. Ogni centesimo è investito utilmente, da qui anche la trasformazione della città in una moderna, un'espansione senza precedenti, apprezzata a livello nazionale ed internazionale. Ha sempre preso cura di coltivare i rapporti con gli ufficiali del paese e all'estero ed ha sempre evidenziato la bellezza del luogo in cui è nato, è cresciuto, si è formato e ha lavorato senza sosta. Questa è la forza di un leader in una società moderna. La vita è fatta di pianure, valli, cime, di planarità e di routine, di depressione e di gioia e di un elemento obbligatorio: il lavoro. In tutte le avversità e contro tutte le avversità, all'uomo rimane solo questo sostegno morale: il lavoro. Antonio Diana ce l'ha fatto, perché Dio aiuta coloro che credono, quelli che sperano di poter fare di più per gli altri. Questo è Antonio Diana, l'uomo che ha fatto da Stintino la „perla della corona del Mediterraneo”.

NESTEMATELE din STINTINO

Plaja La Pelosa

MONICA GAIȚĂ

Sardinia este cea mai frumoasă surpriză. Pe pământul acesta sunt puține locuri peste care Dumnezeu și-a revărsat generozitatea, iar Stintino este unul dintre acestea. Muntele de-o parte, marea de alta, o dantelă de țărnișă și, după fiecare promontoriu, stă o plajă. Și tot timpul e spectaculoasă. Cele mai aglomerate, din punct de vedere turistic sunt plajele „La Pelosa” și „Le Saline”, unde în sezonul estival

te simți fericit să găsești un loc.

Pășind timid pe nisipul alb, fin, scaldat de apele Mediteranei în nuanțe cromatice de la turcoaz la albastru, în fața ta se deschide un peisaj de vis, dominant, plaja paradisiacă „La Pelosa”. Se află la aproximativ 2 kilometri de orașul Stintino, la poalele „Capo Falcone”, iar în fața ei se regăsește Insula Asinara. Este o oază naturală ce îți taie respirație, păstrată neatinsă de mâna distructivă a omului modern, iar nisipul alb este în puține locuri mare decât un bob de orez. În aparență, pare o plajă tropicală, asta până când observi bogata vegetație, specifică Mediteranei. De altfel, plaja și apele ce o scaldă formează un regal a tot ceea ce a avut mai frumos mama natură. Plaja „La Pelosa” este o armonie a jocului de culori al naturii, în care pot fi petrecute adevărate momente de relaxare, în mijlocul a ceea ce noi am numit „Perla din coroana Mediteranei”.

Renăscută din gloria de odinioară a salinelor, asemeni păsării Phoenix, plaja „Le Saline” se află în imediata apropiere a vechilor așezăminte ale pescarilor de ton. Situată la 4 kilometri de Stintino, plaja a devenit cunoscută atât pentru frumusețea sa, cât și pentru cameleonismul mării. Apa de mică adâncime face ideal înotul, iar în zilele în care vântul alită nisipul alb și marea, surferii și windsurferii se bucură de generozitatea naturii. Fără îndoială, acest întins alb de poveste, desprins parcă dintr-o lume fantastică, este dominat de Turnul Spaniol, unul dintre cele mai vechi din întreaga insulă. Iar dacă descrierea nu v-a convins, cu siguranță o vor face stolurile de flamingo care poposesc aici, pentru a întări ideea de paradis.

Peisajul, farmecul simplității și frumuseții nealterate, căldura caselor și șarmul gazdelor atrag vizitatori din toate colțurile lumii.

PAULA MOLDOVAN

Deasupra apelor care se sparg mânioase de stânci, pe o colină, se ridică unul dintre cele mai exclusiviste locuri ale perlei din coroana Mediteranei (Stintino). Un paradis, „Country Paradise”. Acest splendid complex arhitectural, se bucură de cele mai înalte aprecieri datorită vilelor luxoase, mobilate cu gust, străjuite de grădini luxuriante, iazuri, locuri de relaxare și distracție.

Pare un loc desprins din Pantheonul vechilor zei romani, care au ales cel mai frumos loc de pe pământ pentru a veghea asupra orașului lor de suflet, Stintino.

LE GEMME di STINTINO

La Spiaggia Le Saline

FLOARE NĂDĂBAN

La Sardegna è la più bella sorpresa. Su questa terra pochi sono i luoghi su cui Dio ha concesso la sua generosità e Stintino è uno di loro. La montagna da un lato, il mare dall'altro lato, un pizzo per una riva e dopo ogni promontorio, si trova una spiaggia. Ed è sempre spettacolare. Le più affollate, in termini di turismo sono le spiagge „La Pelosa” e „Le Saline”, dove in estate si sente felice di trovare un posto.

Camminando timidamente sulla sabbia bianca e fine, bagnata dalle acque del Mediterraneo in tonalità cromatiche dal turchese al blu, davanti a te si apre un paesaggio onirico, dominante, la spiaggia paradisiaca „La Pelosa”. Si trova a circa 2 km dalla città di Stintino, ai piedi del „Capo Falcone” e davanti ad essa si trova l'Isola dell'Asinara. È un'oasi naturale mozzafiato, mantenuta intatta dalla mano distruttiva dell'uomo moderno, e la sabbia bianca è in pochi luoghi più grande di un chicco di riso. A quanto pare, sembra una spiaggia tropicale, ciò fino a quando si nota la ricca vegetazione specifica per il Mediterraneo. Inoltre, la spiaggia e le acque che la bagnano formano un regale di ogni cosa bella che la madre natura aveva. La spiaggia „La Pelosa”, è un'armonia di gioco di colori della natura, in cui si possono vivere veri momenti di rilassamento nel bel mezzo di quella che abbiamo chiamato la „Perla della corona del Mediterraneo”.

Rinata dalla gloria delle saline dei tempi remoti, come la Fenice, la spiaggia „Le Saline” è vicina agli antichi insediamenti dei pescatori di tonno. Situată a 4 km da Stintino, la spiaggia è diventata nota sia per la sua bellezza che per la natura camaleontica del mare. L'acqua di poca profondità fa il nuoto ideale, e nei giorni quando il vento accarezza la sabbia bianca e il mare, i surfer e windsurfer godono la generosità della natura. Indubbiamente, questa vasta superficie bianca favolosa, apparentemente distaccata da un mondo fantastico è dominata dalla Torre Spagnola, uno dei più antichi edifici di tutta l'isola. E se la descrizione non vi convince, sicuramente lo faranno gli stormi di fenicotteri che si fermano qui per rafforzare l'idea di paradiso.

Il paesaggio, il fascino della semplicità e della bellezza incontaminata, il calore e la leggiadria dei padroni di casa attirano visitatori da tutto il mondo.

ALEXANDRU LUPEA

luogo diviso dal Pantheon degli antichi dèi romani, che hanno scelto il più bel luogo della terra a vegliare sulla città di loro anima, Stintino.

Foaia de Cenei

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

Într-o campanie electorală nu suferi doar tu, suferă toată familia

Octavia Ecaterina BERINDE - Consilier Local U.S.L.

Cine este doamna Octavia Ecaterina Berinde?

► Sunt consilier local din partea P.N.L.-ului. Am 30 de ani, sunt căsătorită, am doi copii sunt în Cenei dintotdeauna și sunt legată de această localitate din toate punctele de vedere. Din clasa a VI-a și până am terminat facultatea și primul an de master am

stat în Timișoara, dar sfârșitul de săptămână îl petreceam tot la Cenei.

Înaintașii dumneavoastră sunt tot din Cenei?

► Da, părinții, bunicii, străbunicii, toți au fost din Cenei.

Văd că aveți rădăcini adânci în această localitate.

► Da, dar este o parte bună și o parte rea în acest lucru.

De ce spuneți asta?

► Pentru că o funcție politică nu este chiar un lucru benefic în Cenei. Într-o campanie electorală nu suferi doar tu, suferă toată familia.

De ce ați ales atunci să intrați în politică și pe ce criterii ați ales partidul în care sunteți?

► P.N.L.-ul l-am ales pentru că tata este cel care l-a fondat la nivelul Ceneiului, este o moștenire de familie, toți suntem în acest partid. În primul an în care am fost atrasă de P.N.L., combinația politică de la acea vreme nu a fost una care se plia pe ceea ce eu îmi doream, la modul că tot ce însemna P.N.L. la ora respectivă nu era pentru mine. Dar, un an mai târziu, în urmă cu 5 ani, s-a înființat partidul de tineret și acolo mi-am găsit locul.

Când ați decis să vă implicați în administrația publică din Cenei?

► Este al doilea an aproape de când sunt consilier și m-am implicat pentru că am păstrat culoarea politică și am fost singura care a trecut de anumite criterii. Nu am vrut funcția de consilier, am vrut să candidez ca și primar, dar nu am avut susținerea necesară. Am ales să păstrez culoa-

rea politică, să păstrez organizația, să-l susțin pe domnul primar și să devin consilier local.

Îmi spuneți că în timpul facultății și primul an de masterat ați stat în Timișoara. Care sunt ultimele studii absolvite?

► Am terminat Inginerie genetică la Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară a Banatului și am făcut un an de master, la Universitatea de Vest, dar nu l-am terminat pentru că eram însărcinată.

Vă gândiți să reveniți la studiile post-universitare sau copiii sunt pe primul loc?

► Copiii sunt pe primul loc. Mă bate gândul să-mi termin studiile, dar pe viitor. Pe de altă parte stau și mă gândesc că nu știu dacă ar putea să aducă ceva în plus.

Cum reușiți să împăcați funcțiile de consilier local, de mamă, de soție, de femeie?

► Se împacă una cu alta. Dar cu greu. De când sunt consilier local, viața mi s-a schimbat. Nu am vrut să pun încă în balanță dacă în bine sau în rău, dar s-a schimbat. E bine pentru că prin funcția de consilier am mai mult contact cu oamenii, cu realitatea Ceneiului, înțeleg mult mai bine lucrurile care înainte doar se bărfeau. Pe de altă parte, ca și persoană publică în Cenei ești foarte expus, foarte analizat, iar din păcate asta afectează toată familia. E greu, dar această cale ajută la remedierea problemelor din Cenei.

Ce presupune în teorie funcția de consilier local și ce este în practică?

► Pentru mine înseamnă să aduci un aport și să fii un liant între Primărie și cetățeni. Nu e ușor pentru că, în calitate de Primărie este greu să gestionezi anumite lucruri, totul depinde de bani. Ca și cetățean îți dorești foarte mult, dar nu știi că tot ceea ce presupune o schimbare în Cenei, depinde de bani. Iar atunci, fără să știi toate datele problemei, consideri că anumite lucruri nu se fac din rea voință, nu din cauză că nu sunt bani. Eu sunt în consiliul de administrare al școlii, iar de când sunt acolo lucrurile merg foarte bine, există o colaborare.

Care este atmosfera în timpul unei ședințe de

lucru, în Consiliul Local?

► Relațiile sunt surprinzător de bune. În momentul în care am intrat ca și consilier, credeam una, dar în realitate am constatat cu surprindere că lucrurile stau cu totul diferit. Lucrurile merg foarte bine, se colaborează foarte bine, se comunică foarte bine, toată lumea vine cu argumente și își spune punctul de vedere. Eu sunt mulțumită din acest punct de vedere. Atât față de relațiile și modul în care se gestionează Primăria Cenei, cât și privind relațiile din Consiliul Local. În plus, am început să ne asumăm tot ceea ce hotărâm. Încercăm să ne motivăm unii pe alții și să luăm o decizie benefică pentru toată lumea.

Toate hotărârile luate în Consiliul Local au fost în interesul cetățenilor?

► Da, 99% dintre ele! Totuși, nu au fost înțelese așa de oameni. Dând timpul cu cel puțin doi ani în urmă, nici eu nu înțelegeam. Intrată în Consiliu, văd că sunt decizii care trebuie luate, care se impun într-o anumită situație.

Care credeți că sunt cele mai importante investiții realizate pe raza comunei, din punctul dumneavoastră de vedere?

► În primul rând mă bucur că una dintre investițiile la care eu țin mult a fost realizată: curtea școlii, care era chiar necesară. Un al doilea proiect benefic pentru Cenei este strada sârbească, care tocmai s-a demarat. Aș mai aminti reabilitarea Căminului Cultural de la Bobda. Când eram simplu membru de partid, Mausoleul de la Bobda a fost unul dintre obiectivele mele, dar mai necesită câțiva ani să fie monument istoric, iar până atunci nu putem face nimic.

Ce se impune să se facă în Cenei. De ce are nevoie comuna cel mai mult?

► Comuna are nevoie de multe, dar dacă nu eram consilier îmi era mult mai ușor să răspund la această întrebare. Ca și simplu cetățean identifici multe probleme, dar acum știu că totul depinde de partea financiară. Intenția de a face există, bugetul nu este suficient.

INTERVIU REALIZAT DE SABINA LIVESCU

Școala cu cls. I-VIII Cenei

Grădinița P.N. Cenei

Grupa Mijlocie – mică

Secția: română

Educatore: Radoslava GLIȘOVIC

Andreia și Mario-Gabriel	Gothard Caterina
Cozma Alin Daniel	Petrescu Oltea Maria
Pau Dragoș-Andrei	Pop Cristian-Ștefan
Kovacs Edit- Andreea	Latzo Andrei
Paleu Raisa- Elena	Deneș Ariana
Stanciu Alina- Maria	Cleja Bogdan-Andrei
Moroșan Daria-Francesca	Giulvezan Emma
Cruț Beatris - Ilaria	Butiri Laurențiu-Mario
Pop - Țifrea David-Patrik	Ilievici Bogdan-Christhian
Moldovan Erica-Mirabela	Berinde Mario - Alin

Din albumul comunei noastre

Foto: Alexandra ȘTEFANOV

O artă rară dăinuie la Cenei, perdeaua confecționată manual

Foaia de Lugoj

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

ZIUA ARMATEI ROMÂNE - PARADĂ MILITARĂ ȘI DEPUNERI DE COROANE LA LUGOJ

CORNELIA VASILIU

Lugojenii s-au strâns în 25 octombrie, cu începere de la ora 10, la evenimentul dedicat Zilei Armatei Române, ce a fost marcată la Lugoj printr-o ceremonie religioasă, urmată de depuneri de coroane și de o paradă militară, pusă la cale de Batalionul 183 Artilerie „General Ion Dragalina”, organizator al festivității.

La manifestare au participat și figuri politice locale și nu numai, dar și reprezentanți ai Poliției municipiului Lugoj, cei ai Poliției Locale, Detașamentul de Pompieri, Detașamentul 5 de Jandarmi, Asociației „Cultul Eroilor”, Asociației Cadrelor Militare în Rezervă și Re-

tragere „Colonel Lucian Marinescu”, membrii ai partidelor politice, elevi și studenți din majoritatea școlilor lugojene.

După efectuarea serviciului religios a avut loc depunerea de coroane, după care soldații Batalionului 183 Artilerie „General Ion Dragalina” au plecat în ritm de sărbătoare într-o scurtă paradă militară, la care au participat și luptători reînțorși de curând acasă din teatrul de război din Afganistan. Mesajul Ministrului Apărării Naționale, Mircea Dușa, a fost redat de locotenentul Ionuț Miron, un participant la operațiunile din Orientul Mijlociu. La festivități au fost prezenți și elevi ai mai multor școli și licee din oraș.

LUGOJUL, PREGĂTIT DE IARNĂ

BRÂNDUȘA UDRIȘTE

În conferința de presă organizată în data de 22 octombrie, primarul municipiului Lugoj, domnul Francisc Boldea a atins subiectul dezapezirii orașului, în condițiile în care sezonul rece a început, din punct de vedere calendaristic. „Vom avea 7 utilaje pentru dezapezire care vor fi operaționale în 10 noiembrie. Avem trei utilaje grele prevăzute cu sărărițe pentru străzile principale din oraș, un utilaj de mici dimensiuni pentru străzile din cartiere, un utilaj greu care va acționa cu clorură de magneziu, la nevoie, un tractor cu lamă precum și o fadromă pentru încărcarea zăpezii. Toate aceste utilaje sunt repartizate pe cartiere și străzi în vederea unei utilizări cât mai eficiente. De asemenea sunt pregătite pentru a fi utilizate următoarele materiale: 30 tone clorură de magneziu și 100 tone sare, depozitate la vechiul Hipodrom iar pentru nisipul ce va fi folosit există contract”, a declarat primarul Francisc Boldea. Pentru bunul mers al activităților de dezapezire vor conlucra SC Salprest, Meridian 22 și Serviciul Sere și Spații Verzi, care vor beneficia de sprijinul Poliției Locale, Poliției Naționale precum și al altor instituții.

SPECIALIȘTI DIN TREI ȚĂRI ÎNVAȚĂ LA LUGOJ TERAPII PENTRU COPIII CU NEVOI SPECIALE

OANA LUNCAN

Specialiști din trei țări europene au venit la Școala „Alexandru Roșca” din Lugoj în perioada 29 octombrie – 2 noiembrie pentru un schimb de experiență în domeniul terapiilor destinate copiilor cu nevoi speciale. Proiectul, intitulat „We Talk” – „Noi vorbim” beneficiază de sprijinul financiar al Comisiei Europene în cadrul binecunoscutului program „Comenius” – prima componentă a programului de învățare pe tot parcursul vieții.

Este un proiect multilateral care se desfășoară pe parcursul a doi ani școlari, 2013-2015. Școala Al. Roșca din Lugoj este coordonatoarea proiectului, având ca parteneri școli speciale și integrate din Anglia, Turcia și Portugalia. Pe parcursul celor doi ani de proiect vor fi patru întâlniri, câte una în fiecare țară. În total, noi vom deplasa în cele trei țări partenere 19 profesori și cinci elevi. Scopul proiectului este cunoașterea și experimentarea unor noi metode terapeutice de lucru cu elevii cu nevoi speciale, în vederea dezvoltării comunicării prin limbaj, arte și mișcare”, ne-a declarat profesoara Cristina Moșoni, coordonatoarea proiectului.

Alături de Școala „Al. Roșca” din Lugoj la proiect mai participă Nordridge Highschool din Manchester – Marea Britanie (un liceu pentru elevii cu nevoi speciale), Bayazid Ozel Eğitim Uygulama Merked Veış din Edirne – Turcia (școală pentru copiii autiști) și Escola Basica din Funchal – Portugalia (școală unde copiii cu nevoi speciale sunt integrați printre ceilalți elevi). Următoarea etapă a parteneriatului se va desfășura anul viitor în Portugalia.

DIN CARTEA DE ISTORIE A ȚĂRII BANATULUI

INTRAREA JANDARMILOR ROMÂNI ÎN LUGOJ (1919)

MIRCEA RUSNAC

În primăvara lui 1919 armata română a început să ocupe zonele din Banat care urmau a fi atribuite acestei țări la Conferința de pace de la Paris. În regiunea de est a Banatului, unde populația românească locuia în mod compact, trupele erau primite cu entuziasm, în speranța că nenorocirile primului război mondial se vor termina. Un exemplu în acest sens a fost și apariția primului grup de jandarmi români la Lugoj, primit cu bucurie de românii din oraș. Evenimentul a fost descris chiar atunci de ziarul *Drapelul* din localitate (nr. 48 din 11/24 mai 1919).

Cu o zi înainte, într-o vineri la ora 17, grupul celor 550 de jandarmi ajunsese la Lugoj venind de la Deva. Ziarul se arăta entuziasmat: „Ce au simțit oamenii văzându-i, e greu de redat în cuvinte. De o mie de ani de când așteptăm ziua aceasta sfântă.” Dar, pe când românii se bucurau, ceilalți naționalități din oraș își ascundeau cu

greu nemulțumirea: „Bucuria românilor era egalată numai de ura celorlalți, strigătele lor de fericire, de scrâșnirile neputincioase ale celor care n-au căpătat minte nici măcar în ultima minută. Dacă n-am fi fost față și n-am fi auzit cu urechile noastre, ne-am fi îndoit că există oameni care deși doresc toleranța în viitor și buna înțelegere, fac tot ce pot ca să uite simțămintele cele mai legitime ale viitorilor guvernanți ai ținuturilor acestora.”

Comparativ cu aceștia, ziarul românesc avea cu totul alte aprecieri față de jandarmii sosiți: „Bine-ați venit în ținuturile noastre, sentințele credincioase, ca să puneți temelie trainică siguranței și ordinii și să deschideți calea glorioaselor oștiri române, ce vor veni să ia în moștenire cea mai mănoasă și mai binecuvântată parte a României Mari: Banatul mult încercat.”

De la gară, jandarmii au mers în piața orașului, unde primarul le-a urat bun venit în fața unui numeros public. Tricolorul românesc a fost arborat pe Primăria Lugojului, stârnind

emoție celor prezenți. Colonelul francez Vargos s-a asociat și el sărbătorii românilor, vorbindu-le despre dușmanii comuni și despre comunitatea de interes franco-română. Apoi jandarmii s-au îndreptat către cazarma honvezilor, unde urmau să fie cazați.

La câteva zile după Arad, Lugojul intra și el sub autoritatea românească. De atunci și acest vechi centru bănățean a fost încadrat în statul român, cu care avea să împărtășească toate bucuriile și necazurile din ultimul veac.

Foaia de Caransebeș

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

ZIUA ARMATEI, SĂRBĂTORITĂ ȘI LA CARANSEBEȘ

ANIA MOSCOVICI

În urmă cu 69 de ani, la 25 octombrie 1944, ostașii români eliberau ultima bucată de pământ românesc aflat sub ocupație horthystă. Oficialii caransebeșeni au marcat și în acest an Ziua Armatei Române în 25 octombrie. Astfel, Ziua Armatei Române a programat în urbea de pe Timiș și Sebeș o serie de manifestări ce au debutat la Cimitirul Eroilor, unde au fost depuse coroane și jerbe de flori și a fost oficiată o slujbă de pomenire. Ulterior, acțiunile au continuat în Parcul „General Ioan Dragalina”, ocazie cu care participanții au rostit scurte alocuțiuni, iar oficialitățile locale și județene, precum și reprezentanții instituțiilor publice și ai formațiunilor politice au depus coroane de flori la statuia generalului român. Totodată, un sobor de preoți condus de Protopopul Caransebeșului, Prea Onoratul

Liviu Mihai Drăgan, a oficiat un „Te Deum”. Între alții, la evenimentul desfășurat la Caransebeș au luat parte mai mulți rezerviști ai Armatei Române.

Manifestările prilejuate de sărbătorirea Zilei Armatei Române au consemnat, în final, și tradiționala paradă, la care și-au adus contribuția cadre militare, ale Jandarmeriei, ale Inspectoratului pentru Situații

de Urgență „Semenic”, precum și Fanfara „Lira”.

Ziua Armatei Române a fost instituită prin Decret la 1 octombrie 1959, iar evenimentul comemorează data de 25 octombrie 1944. Atunci, prin jertfa militarilor, a fost eliberat ultimul oraș ocupat de hortiști pe teritoriul țării prin Dictatul Fascist de la Viena, și anume Carei, restaurându-se astfel adevăratele hotare de stat ale României.

LANSARE DE CARTE

PROF. LILIANA MIHUT

Joi, 17 noiembrie 2013, în Sala 1 Decembrie 1918 a Primăriei Caransebeș, a avut loc prezentarea a trei volume: *Mihai Vintilă – din însemnările unui medic veterinar și Mihai Vintilă – pictori... în plein air*, ambele semnate de... Mihai Vintilă, cât și *Petru Vintilă – omul născut pe brazdele plugului. Viața de orfan*,

volum îngrijit de dr. Ovidiu-Laurențiu Roșu, șef serviciu la Direcția Județeană a Arhivelor Naționale Caraș-Severin.

Evenimentul a fost deschis de domnul Marcel Vela – primarul municipiului Caransebeș, după care au luat cuvântul: medicul veterinar, pictorul și scriitorul Mihai Vintilă, criticul literar și de artă dr. Ada Cruceanu, istoricul caransebeșean col. (r.) Liviu Groza, criticul de artă Adrian Stepan, fostul director al Arhivelor Naționale – istoricul Constantin Brătescu, directorul D.J.A.N.C.S. – dr. Laurențiu-Ovidiu Roșu și directorul Casei de Cultură „George Suru” din Caransebeș, Ioan Cojocar.

Minunata seară culturală a fost întregită de prezentarea unui tablou cu *Ieruga caransebeșeană*, donat cu mai mult timp în urmă de pictorul Mihai Vintilă, domnului primar Marcel Vela, dar și de discuții amicale, depănare de amintiri și... numeroase autografe.

PORTURILE MOLDOVA VECHĂ, DRENCOVA ȘI BAZIAȘ TREC ÎN ADMINISTRAȚIA JUDEȚEANĂ

BIANCA BĂCANU

Doan Marcel Vela, vicepreședintele PNL pentru administrație publică, a susținut în 17 octombrie o conferință de presă la Caransebeș, în cadrul căreia a dat mai multe detalii despre procesul de descentralizare. Potrivit lui Ioan Marcel Vela, proiectul de descentralizare discutat de PNL va avea în vedere și transferul a trei porturi de pe Dunăre către Consiliul Județean Caraș-Severin. Este vorba despre cel mai mare port al județului, Moldova Veche, dar și de porturile Drencova și Baziaș. Alte două porturi prind contur în județ, la Pojejena și Socol, dar și un punct de trecere a Dunării cu Bacul în cadrul portului fluvial de la Moldova Veche. „Trebuie grăbită descentralizarea pentru că în proiectul de buget pentru 2014 sumele nu au mai fost alocate pe ministere, ci descentralizat. Tot procesul, subliniez, nu va duce la întârzierea depunerii proiectului de buget pentru anul 2014” a mai declarat Vela. O altă problemă luată în discuție a fost ca tot consiliile județene să fie cele care decid rețeaua școlară și organizarea acesteia, atribut care până acum aparținea doar Ministerului Educației.

CARANSEBEȘ, VECHEA CETATE DE SCAUN A BANATULUI

LUIZA FENEȘAN

În ciuda faptului că azi Timișoara este cel mai important oraș al celei mai sudice provincii a vechiului principat al Transilvaniei, Banatul, orașul Caransebeș poate revendica onoarea de a fi fost cetatea de scaun. În epocă, acest termen nu desemna neapărat cetatea unde se afla tronul voievodului, principelui ori regelui, ci cetatea unde se țineau scaunele de judecată. Iar Caransebeșul era locul unde aveau loc scaunele de judecată ale celor opt districte românești care formau una dintre cele mai puternice organizații administrative și militare ale românilor ardeleni. Și asta pentru că, în ciuda unor accese de patriotism local, Banatul a fost tot timpul o entitate aparte, care s-a bucurat de o largă autonomie, însă a cărei soartă a fost legată strâns de cea a Transilvaniei, până în momentul în care Timișoara a devenit pașalâc turcesc. Cei mai mulți dintre istoricii care au studiat evenimentele care au influențat destinul Caransebeșului spun că această așezare, care închide strategic culoarul Timiș – Cerna, are rădăcini în preistorie. Caransebeșul de azi a fost locuit și în timpul perioadei dacice, însă așezarea a cunoscut o dezvoltare accelerată în timpul Imperiului Roman, datorită apropierii de anticul Tibiscum.

Printre privilegiile orașului se număra și dreptul de a ține scaun de judecată, pentru cele opt districte militare românești din Banat, care i-au furnizat contingente valoroase lui Iancu de Hunedoara, apoi regelui Matia Corvin, dar și dreptul de a ține târg. Din Evul Mediu, în Caransebeș, joia a rămas zi de târg.

Din albumul primăriei

Primăria

Foaia de Bata

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

PRIN „TAINA IZVOARELOR”, SPRE EXCELENȚĂ

Oamenii fericiți fac ceea ce fac nu pentru ei înșiși, ci pentru binele celorlalți, asigurându-se că aduc sens, forță și fericire în viețile semenilor. Și tot oamenii fericiți consideră că norocul și-l face fiecare ieșind din singurătatea propriului egoism prin iubire și dăruire de sine. Un astfel de om am întâlnit la Bata, în persoana doamnei prof. Delia Micurescu. Cu o energie neobișnuită, această femeie se dăruiește întru totul comunei sale, oamenilor și copiilor; atât prin activitățile pe care le desfășoară, cât și prin cuvânt. Pe semne, domnia sa l-a citit pe Goethe, care ne sfătuiește: „Nu nutriți vise mărunte căci acestea nu au puterea de a mișca sufletele oamenilor”. Și tot din acest motiv, pentru visele mărețe pe care le-a avut și le-a înfăptuit, Uniunea Jurnaliștilor din Banatul Istoric i-a conferit domniei sale „Diploma de Excelență cu Plachetă” pentru munca neobosită în creșterea prestigiului comunei Bata, a învățământului și pentru scoaterea din lumina tiparului a cărților care ne poartă spre o lume uitată de mulți.

Doamna Delia Micurescu, doamna de Bata cum frumos vă numea prof. univ. dr Anton Ilica, sub ce stea norocoasă v-ați născut și v-ați format?

► Lumea satului mi-a fost dragă dintodeuna. Aici m-am născut. Aici am crescut. Aici buna Zamfira mi-a poruncit să mă fac învățătoare, trimițându-mă la Preparandia Arădeană să învăț carte. Pe urmele altor fii ai satului care s-au învrednicit cu darul preoției și al dascălii la această renumită școală întemeiată de bănațeanul Țichindeal, „Gură de aur”. Fiindcă, mereu îmi aducea buna aminte de vorbele episcopului de Caransebeș, la Sfințirea bisericii din sat, pe vremea ei, că „învățătura cârje de aur este”. Și am ținut seamă de poruncile bune, întrucât era cea mai deșteaptă în ale socoților din neamul nostru. Și Pitagora o botezarăm în casă. Că se întrecea cu dascălul meu de matematică

la probleme, cu judecata-i simplă de șase clase primare. Făcute la început de veac XX.

Și mai știa buna să povestească, ca nimeni alta, despre sat. Și mă învăța cântările bisericesti și lumești. Și jocurile. Și colindele în postul Crăciunului. Să nu piară.

Aici, la mine acasă, mai apoi mi-am învățat și eu proprii copii și pe discipolii mei să iubească adevărul și să-și prețuiască semenii. Aici, în sat, mi-am găsit toate înfățișările dragostei. De la cea maternală până la cea conjugală. De la dragostea pentru sat, până la oamenii de acum și de odinioară. Și chiar dacă unii m-au judecat a fi cam patriarhală, nu mi-a fost de ocară acest simțământ, întrucât numai locurile astea mi-au ocrotit neastâmpărul revărsat peste tânguirea doinei, peste sudoarea frunții, peste poveștile

tălcuite cu har în gura satului. Aici mi-a fost îngăduit să vin pe lume. Aici mi-am clădit fericirea. Și n-aș crede să se întâmple vreo minune, încât sfârșitul creștinesc să mă risipească în alte zări.

La ce vârstă și în ce împrejurări cuvântul scris a început să capete o nouă dimensiune în viața dumneavoastră și ați hotărât să vă veșniciți numele prin intermediul său?

Președintele de onoare al Uniunii, Sorin Frunzăverde, înmânând distincția Deliei Micurescu

► Primele încercări timide într-ale scrisului au fost prin anii de liceu, pe la revista literară a școlii. Consemnam texte scurte în care povesteam despre frumusețea plaiurilor mioritice, văzute cu ochii adolescentini, în excursiile liceene. Mult mai târziu am îndrăznit să scriu. Poate din înfrânarea îndârjită a oricărui început. Și această înfrânare mi-a fost risipită de părintele meu în aleanul scrisului, mentorul și martorul vieții mele împărtășite în carte. Eruditul profesor Anton Ilica. Învățător la temelie. Ridicat tot de Preparandie. Dintr-o întâmplare, aceea de a fi fost coordonatorul lucrării mele la gradul didactic I, obținut în învățământ. Și citind mereu filă de filă, despre folclorul și poveștile noastre, despre credințe și obiceiuri, despre portul de la noi, despre jocuri și colinde, dar, mai cu seamă, despre ilustrația familiei Mocioni care și-a împămantenit moșiile în Banat, la Bata-Bulci, m-am trezit cu recomandarea că toate acestea trebuie neapărat tipărite într-o carte. Și, negreșit, așa s-a născut „Taina izvoarelor”, prima mea carte.

- va urma -

INTERVIU REALIZAT DE PAULA MOLDOVAN

IMPRESIILE UNEI ZILE DE TOAMNĂ, ÎMPĂRTĂȘITE

Uniunea Jurnaliștilor din Banatul Istoric a adus la Bata oameni de prestigiu

Nimic nu este greu atunci când vrei să faci ceva cu dăruire, cu atât mai mult pentru un asemenea eveniment cum a fost „Ziua Gratiudinii Bănățene” la Bata, când învățătoarea și scriitoarea Delia Micurescu a primit această distincție ca semn a înaltei prețuiri pentru strădaniile sale pe tărâmul învățământului și culturii, dar și pentru creșterea prestigiului dascălului, al școlii și al satului nostru. Nu pot spune că este ușor să organizezi genul acesta de evenimente, dar nu facem acest lucru în premieră, fiindcă avem la activ multe evenimente de acest fel (simpozioane internaționale- „Portrete de dascăli”; festivaluri - „Autentic Fest”, „Festivalul Maris Folk”, „Festivalul de muzică medievală”, „Festivalul vânătorii”; comemorări și celebrări- „Ziua Învățătorului”, „Ziua Școlii”), întâlniri cu colegii primari din județ pe teme de administrație, ruga satului, caravana tradițiilor și sărbătoarea Crăciunului, cu dubașii. Apoi, munca în echipă este de mare folos fiindcă împărțim sarcinile. Și sunt mulțumit că am o echipă destoinică la Primărie. Putem spune că avem chiar experiență în organizarea unor manifestări de anvergură.

În calitate de primar mă încearcă un sentiment de mândrie că la Bata s-a organizat această manifestare a Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric, fiind prima oară când Senatul acestei instituții prestigioase s-a deplasat în teritoriu pentru a înmâna această distincție unui laureat. Apoi, sunt mândru

că există pe raza comunei persoane care sunt apreciate la acest nivel și li se aduce în acest fel recunoașterea meritelor, valoarea acestora. În calitate de soț cunosc foarte bine eforturile pe care le-a făcut soția mea, Delia Micurescu, atât spre a fi un dascăl bine pregătit, munca la clasă și, mai ales, strădaniile ei pentru cercetare și scriere efectivă a cărților, fiindcă se spune și este adevărat că în spatele fiecărei cărți scrise sunt ani de trudă și dăruire. Este onorant și important, deoarece oricine ar mai scrie despre Bata, despre satul nostru, despre învățământ și istoria locurilor, despre folclor și tradiții, o va cita mereu pe Delia Micurescu în mărturiile consemnate. La Ziua Gratiudinii m-au încercat mari emoții pozitive când prof. univ. Anton Ilica a rostit „Laudatio” pentru Delia. Iar Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric trebuie să-i mulțumesc pentru că a adus la acest eveniment oameni de prestigiu ai Banatului, care alături de personalitățile arădene, împreună cu artiști și oameni de cultură, au culminat valoarea evenimentului.

Apreciez în mod deosebit inițiativa Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric de a recompensa valorile în teritoriu, însemnând chiar comunitatea din care s-au ridicat acestea, fiindcă este onorant, încurajator, motivant pentru laureați, pentru concetățenii noștri, pentru tânără generație care are nevoie de modele demne spre a se ridica la valoarea înaintașilor, contribuind la rândul lor la creșterea prestigiului locurilor natale. Suntem mândri că această hotărâre a Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric s-a concretizat la noi, la Bata petrecându-se primul eveniment de asemenea grandoare.

Foaia de Oțelu Roșu

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

Medalii INTERNAȚIONALE PENTRU ACTIVITATEA CINEMATOARE DIN ORAȘUL OȚELU ROȘU

Medalia UNICA - 2013 oferită inginerului Nicolae Negruțiu, președintele Cineclubului „Oțelu Roșu”

Aproape de aceeași vechime cu cea a învățământului liceal, mișcarea de cineamatori din orașul Oțelu Roșu a sărbătorit la cea de a 60-a aniversare a

Liceului Bănățean, bucuria primirii unor distincții speciale oferite de Uniunea Internațională de Cinema – UNICA.

Participând la Festivalul Mondial și la Congresul UNICA de anul acesta din Austria, am preluat distincțiile pentru România. Astfel în afară de două medalii și o diplomă de onoare pentru filmele românești, inginerului Nicolae Negruțiu i s-a oferit **MEDALIA UNICA – 2013** pentru întreaga activitate de promotor al culturii cinematografice și realizator de filme necomerciale, atât în cadrul cineclubului „Oțelu Roșu”, cât și în cadrul cineclubului „Lyceum” din localitate.

Amintindu-și și de data aceasta cu mare plăcere de vizita pe care a făcut-o la Liceul Bănățean, domnul Georges Fondeur a transmis în numele Comitetului UNICA,

doamnei director Rozina Ghiorghioni, pentru activitatea de coagulare a activității cultural-artistice prin intermediul foto-filmului, *Insigna de Onoare a Uniunii Internaționale de Cinema*.

Toate acestea sunt o dovadă, nu numai a recunoașterii unei tradiționale activități artistice de pe Valea Bistrei, ci și o trambulină spre aceeași rodnică activitate și în viitor.

ING. EMIL MATEIAS

VICEPREȘEDINTE AL ASOCIAȚIEI NAȚIONALE A CINECLUBURILOR DIN ROMÂNIA
VICEPREȘEDINTE AL LIȚII ASOCIAȚIILOR ROMÂNNO-GERMANE DIN GERMANIA

Inmânarea premiilor pentru România de către președintele UNICA Georges Fondeur

Insigna de Onoare UNICA oferită doamnei director Rozina Ghiorghioni, o permanentă susținătoare a activității foto-film a orașului Oțelu Roșu

SPECTACOL EXCEPȚIONAL ÎN MEMORIA MARILOR COREGRAFI AFILON LAȚCU ȘI ION MUNTEANU

Prof. LARIȘA ILIONI

A XIV-a ediție a Festivalului „Afilon Lațcu și Ion Munteanu” a debutat în data de 24 octombrie la Glimboca, comună în care s-au născut cei doi mari coregrafi ai Banatului de Munte. În data de 25 octombrie a avut loc spectacolul comemorativ la Casa de Cultură din Oțelu Roșu. Șapte ansambluri folclorice din România și Serbia au urcat pe scenă și au încântat publicul iubitor de folclor.

Evenimentul a fost onorat de prezența la Oțelu Roșu a unor parlamentari de Caraș-Severin. Oameni de cultură, cât și reprezentanți ai instituțiilor județene și locale.

Din relatările domnului Traian Barbu, consilier local, iese în evidență efortul organizatoric al instituțiilor județene și locale în realizarea acestui festival.

DOUĂ ȘCOLI GIMNAZIALE, DOUĂ PROIECTE COMENIUS

Prof. ADINA-LUCIANA CUBIN

În luna februarie 2013, la *Apelul Național pentru Propuneri de Proiecte 2013*, s-au depus candidaturile școlilor din România (alături de școli din majoritatea țărilor europene), la A.N.P.C.D.E.F.P. (*Agenția Națională pentru Programe Comunitare în Domeniul Educației și Formării Profesionale*), pentru

proiecte multilaterale Comenius (prima componentă a *Programului de Învățare pe Tot Parcursul Vieții*). La nivel național au fost depuse peste 1200 de candidaturi, dintre care 220 au fost aprobate, 914 respinse și 73 ineligibile. Dintre cele 10 candidaturi ale unităților de învățământ din județul Caraș-Severin, 7 au fost respinse, iar 3 aprobate, anume Școala Gimnazială Nr. 2 Reșița și... cele două școli gimnaziale din Oțelu Roșu: Școala Gimnazială Nr. 1 și Școala Gimnazială Nr. 3.

Școala Gimnazială Nr. 1, structură a Liceului Bănățean Oțelu Roșu, a obținut aprobarea proiectului **UNITED COLORS OF EUROPE** (cu numărul de referință 13-PM-197-CS-SE) care a unit școli din Suedia, Belgia, Turcia și România într-un proiect care urmărește schimbul de experiență, idei și materiale în ceea ce privește felul în care un mediu multicultural, multinațional și multilingvist poate fi folosit ca factor de succes în școală. Prima mobilitate a avut deja loc în luna octombrie în Suedia, țara coordonatoare, de la școala din Oțelu Roșu participând trei cadre didactice coordonate de doamna prof. Olivia Ionuț.

Școala Gimnazială Nr. 3 Oțelu Roșu este implicată în proiectul **DISCOVER YOUR HIDDEN SKILLS** (înregistrat cu numărul de referință 13-PM-199-CS-CZ), care-și propune să descopere talentele ascunse ale elevilor. În cadrul acestui parteneriat sunt implicate școli din șapte țări, pe lângă România mai participând: Cehia (țara coordonatoare), Polonia, Turcia, Lituania, Bulgaria și Spania. Prima mobilitate va avea loc în perioada 25-29 noiembrie 2013 la Ujezd – Cehia.

Suedia – octombrie 2013

Foaia de Petriș

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

Nu poți departa serviciile în funcție de opțiunile politice

Burza-Han ZIAN - primar al comunei Petriș

Continuăm domnule primar interviul cu domnia voastră cu observația că ați realizat un obiectiv de sănătate foarte important. La ce vă gândiți, în viitorul apropiat?

► În viitorul apropiat voi continua reabilitarea dispensarului uman pe care l-am început, am înlocuit toată tâmplăria, uși, geamuri, tre-

când de la lemn la termopan, am început un cabinet și holul, am pus gresia și faianța, dar încă mai sunt cabinete de modernizat. Ne gândim ca în viitorul apropiat, când vom avea fondurile necesare, să punem și restul cabinetelor în funcție. Ar fi necesar un cabinet stomatologic, o farmacie dacă se poate, pentru a veni în slujba oamenilor care ne-au ales, dar și a celor care nu au făcut-o, pentru că nu poți departa serviciile în funcție de opțiunile politice. Cel puțin așa consider eu.

Ați salvat învățământul, v-ați îndreptat atenția cu succes spre sectorul de sănătate. O localitate care se îngrijește de aceste aspecte e o localitate bună. Și totuși, dincolo de aceste împliniri, poate aveți, ca primar, și anumite năzuințe, să nu le zicem supărări.

► Da, sunt și supărări, dar nu la cote impor-

tante. Avem proiecte pentru asfaltarea drumului comunal DC 76 Ilteu, la care o să începem asfaltarea a 1100 de metri. Am asfaltat drumul hălții, spre CFR, în lungime de 300 de metri, avem pietruite străzile laterale ale satului Petriș și începem asfaltarea a 6-7 străzi din cele 14.

Vă felicit, aveți realizări frumoase, proiecte serios întemeiate, pașii se îndreaptă pe pământ ferm. Revenind ușor la problema învățământului, spinoasă în toată țara, aveți probleme cu lipsa cadrelor didactice?

► Da, chiar vreau să mă adresez în acest sens Inspectoratului Școlar Arad, pentru că 50% dintre cadrele didactice ce deserveșc școala „Sabin Drăgoi” din comună, sunt navetiști. Vin chiar din Municipiul Arad. Mi-aș dori o mai mare implicare a Inspectoratului, consider că sunt mulți profesori sau învățători din zonă și ar fi bine când se ține titularizarea să se țină cont și de zona din care provin, pentru a le ușura munca.

Altă problemă?

► Mai avem încă o problemă, referitoare la transportul elevilor. Având două microbuze școlare, ne-am confruntat în anul școlar trecut, odată cu plecarea șoferului de pe un microbuz, cu situația de a nu mai putea să angajăm un șofer, ceea ce înseamnă că este o problemă serioasă pe raza localităților Ilteu, Seliște, Corbești. Am

adrese făcute către Prefectură, către Inspectoratul Școlar, din septembrie 2012, dar, din păcate, până acum nu am primit niciun răspuns.

Domnule primar este des întâlnită în mediul rural problema dascălilor. Vă urez succes în rezolvarea sa. E aceeași problemă și în domeniul sanitar?

► Nu!

Anul școlar a debutat și înțeleg că ați avut clasele pregătite să primească elevii.

► Da, toate școlile comunei Petriș sunt pregătite. Avem asigurate chiar și lemnele pentru încălzirea centrală. Și pentru că tot vorbim de școli, am deschis o licitație la Școala nr. 2 pentru un grup sanitar modern, conform normelor europene. La Școala nr. 1 îl avem din 2007, iar la Roșia-Nouă din 2010.

Iată, avem și un aspect european al învățământului în Petriș. Vreau să vă întreb dacă în acești ani de când vă aflați la conducerea Petrișului, ați avut probleme pe care le-ați rezolvat doar datorită proiectelor locale?

► Da, este adevărat. De la primul mandat am încercat să îmi procur utilajele necesare pentru lucrări forestiere, apoi am făcut o echipă și lucrez azi în regie proprie.

INTERVIU REALIZAT DE
GRAȚIAN NEAMȚU

DRUMUL DE LA TRĂISTUCA DACILOR LIBERI LA POȘNARUL VETRELOR ROMANE, M-AU FĂCUT UN OM LIBER

VASILE VIȘĂOAN

Când auzi de Maramureș îți vine în minte: glasul ceterucii și al zongorii, cloplul cu zgărdan, gatiile largi, opinca cu nojițe, tăria horincii, râurile Iza, Mara, Vișeu a căror apă curge la fel de repede ca și sângele oamenilor care locuiesc în frumoasa țară a dacilor liberi. Aici, sub streșina Pietrosului Rodnei, într-un loc atât de frumos numit Moisei m-am trezit într-o dimineață, cu trăistuca în spate, mergând să descopăr o lume nouă - școala.

Zâmbetul învățătorului, gesturile lui părintești m-au făcut să uit de emoțiile inerente ale unui început care avea să mă ducă într-o lume în care aveam să-mi fac ca prieteni pe domnii: Eminescu, Sadoveanu, Zaharia, Preda, Doinaș, Păunescu și, mai apoi, Adameșteanu, Ghergariu, Gheție și mulți alții. După câteva săptămâni m-am luat la o trântă bărbătească cu un alt învățăcel pentru că a răvnit la creionul meu și nu am cedat până nu am auzit piciorul trosnind. A urmat o lungă pauză de învățătură, perioadă în care am învățat că dacă vrei să-ți păstrezi ce-i al tău, trebuie să lupți. Evident, pe urmă s-a pus problema repetenței mele, dar dascălul m-a întrebat: cum poți să treci, știi să scrii și să citești? Iar eu am răspuns: da theacher, am învățat. Bravo, atunci treci! Felul meu de a fi l-a făcut să mă îndrăgescă, iar într-o zi a chemat-o pe mama la școală și i-a spus, „dă-mi mie copilul ăsta, că-l înfiez”. Mama s-a uitat la el cu o tristețe mândră și i-a răspuns: Domnucule, chiar dacă nu suntem bogați noi nu-i părăsim pe ai noștri, numai atunci când murim. Bine, găzdoaie, atunci el va fi copilul nostru. Timpul s-a scurs, lecturile făcute pe dealul Staniștii, având ortaci văcuțele și mioarele mițoase, m-au făcut ca în momentele de cumpănă să-mi arunc privirea spre înaltul munte Pietrosul și să-l întreb: ce mă fac bătrâne? Și el spunea: stai cuminte copile, într-o zi ai să ajungi ca mine, mare. Anii au zburat, școlile pe care le-am urmat m-au șlefuit și saltul peste timp m-a hărăzit tămăduitor de animale în frumoasele foste vetre ale castrelor romane.

Aici, auzi copiii strigându-și pe nume astfel: Vespazian, Aurelian, Domițian, Traian, vezi casele acoperite cu paie și ai impresia că în fața lor vezi falnicele legiuni romane, iar soldații din flancuri sunt gata să arunce cu torțe în ele. Mergi mai departe și vezi case falnice și atunci îți dai seama că Ion, Dumitru, Aurelian au vrut același lucru - să existăm, iar noi, cei mai sus amintiți ne-am încăpățânat și existăm.

Uneori sunt descumpănit, arunc privirea în neant și văd frumosul meu Pietros care îmi șoptește: copile, ai ajuns mare, dar să nu uiți de unde ai plecat, că atunci am să revărs potopul apelor Iezărului meu peste măreția visurilor tale. Nu, n-am să uit bătrâne.

Îngenunchez în fața amintirii giuvaierului graiului literar maramureșan pr. Bercea Elena, care de acolo, dintre stele, îmi șoptește: și eu te-am învățat copile!

BISERICA DE LEMN DIN CORBEȘTI

ANA MARIA POPA

Datează din anul 1800 și are hramul „Nașterea Maicii Domnului”. Biserica se află pe noua listă a monumentelor istorice.

În localitate a fost consemnată existența unei vechi biserici situată pe „Dâmbul bisericii” unde era și cimitirul. În descripția din 1755, satul Corbești avea 15 case iar locuitorii frecventau lăcașul de cult din Petriș, pentru că nu existau biserică și preot în sat.

Biserica și alăturat clopotnița

Biserica de la Corbești se înscrie armonios în ambianța monumentelor de arhitectură populară; ea datează de pe la 1800 și a fost adusă în acest loc pe la 1835, fiind așezată pe o talpă de piatră. Lucrată cu toporul, din bârne de gorun, netencuită, păstrează forme arhaice. La începutul secolului al XIX-lea a fost pictată de Nicolae de la Lupșa Mare având și un ajutor al cărui nume nu se cunoaște și căruia îi aparține o parte din pictura naosului. Se remarcă mai ales prin frumoasele picturi care acoperă zidurile, tavanul boltit și iconostasul, opere ale unor pictori populari, cel mai important fiind cel mai susmenționat: Nicolae Zugravul din Lupșa Mare, care a lucrat și la biserica din Julița.

ZIUA GRATITUDINII BĂNĂȚENE, TRIBUT PLĂTIT VALORII

Sunt mulți oameni care pun o piatră de temelie la valoarea culturii bănățene, chiar dacă nu țin prima pagină a ziarelor și poate nu mulți sunt cei care-i cunosc. Oameni care tac și fac, oameni pentru care niciun efort nu este prea mare când vine vorba de consemnarea, păstrarea și transmiterea valorilor pământului din care s-au ridicat, mai departe. Plecând de la premisa că există astfel de oameni de valoare și merită recompensați, duminică, 20 octombrie, la Căminul Cultural din Bata a avut loc festivitatea în cadrul căreia, Uniunea Jurnaliștilor din Banatul Istoric a conferit scriitoarei Delia Micurescu *Diploma de Excelență cu Plachetă*. Premiera s-a desfășurat în cadrul acțiunii intitulată semnificativ „Ziua Gratiudinii Bănățene”. Trebuie spus pentru început că motivația distincției este deosebit de onorantă: „ca semn al prețurii și înaltei aprecieri pentru serviciile nobile puse în slujba creșterii prestigiului învățământului din Țara Banatului, a vocației și demnității satești”. Ea este acordată de către Senatul Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric în urma unei laborioase acțiuni de studiere și triere a personalităților deosebite din diferite zone, cu activitate care să slujească scopului declarat amintit.

Ca momente realizate în premieră, vorbim în primul rând de organizarea acestui gen de acțiuni în locul în care personalitatea evidențiată de Uniune trăiește și își desfășoară activitatea. Este pentru prima dată când o astfel de festivitate se organizează în mediul rural. Pe de altă parte, tot o premieră este aspectul că, prin alegerea acestei locații, s-a dorit ca la eveniment să participe comunitatea care a beneficiat de dăruirea și activitatea personalității premiate, împreună cu invitați de marcă ai culturii din tot arealul Banatului Istoric. Dar, mai multe informații despre acest eveniment, despre organizare, dar și despre inițiativele viitoare, vom afla în cele ce urmează de la membrii ai Senatului Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric.

„Inițiativa reprezintă un moment de emancipare în viața Uniunii”

Sorin FRUNZĂVERDE

*Președinte de onoare al
Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric*

Foto: Imola Toda

A fost un eveniment plăcut, un eveniment cald, care s-a bucurat de o participare afectivă deosebită din partea reprezentanților Uniunii și din partea celor care au onorat această festivitate. Asistăm, în același timp, la o premieră, în sensul că Uniunea Jurnaliștilor din Banatul Istoric și-a propus să acorde o parte din Diplomele și Plachetele de Excelență laureaților la ei acasă. Ideea a fost a lui Vasile Todî și cred că este o idee de succes, dovada fiind evenimentul de astăzi, de la Bata. Cred că este mult mai important să acordăm aceste distincții acasă la personalitatea respectivă. Noi, bănățenii, avem o componentă specială a vieții noastre, a existenței noastre: plecăm greu de acasă. Cel mai important loc reprezintă locul unde ne-am născut sau locuim. Este important ca aceste personalități să dobândească recunoașterea valorii lor acasă. Pe de altă parte, vreau să vă spun că deplasarea în teritoriu, acest itinerariu pe care ni l-am propus,

mai are și o altă explicație. Vorbim de multe ori de descentralizare, poate nefondat, nepregătiți. Descentralizarea e acum un fel de cuvânt la modă, cum era reforma în anii '90. Una din dimensiunile esențiale ale descentralizării înseamnă aprecierea valorilor locale, cu atât mai mult la ele acasă. Principiul acesta consacra faptul că valorile locale reprezintă mai mult decât valorile centrale sau cel puțin la fel de mult. Din acest punct de vedere pot spune că inițiativa domnului Todî, iată, preluată de Senat, reprezintă un moment de emancipare în viața Uniunii. Motivul pentru care de această dată a fost premiată doamna Delia Micurescu este unul simplu: s-a bucurat de foarte multe referințe pozitive. În primul rând, a rămas fidelă unui spațiu greu încercat în anii 70-80, când s-a pus problema desființării comunei pentru că urma să fie aici amplasat un lac de acumulare. În al doilea rând, pentru că alături de soțul ei a avut puterea să reconstruiască această comună, e un dascăl dedicat școlii. Nu e ușor să fii dascăl la Bata și să îți placă să predai atâția ani. De asemenea, doamna Delia scrie „Bade Ioane”, pe mine m-a dus cu gândul la un alt volum de mare sensibilitate. Ștefania Velisar Teodoreanu scrie o carte de versuri adresată lui Ionel Teodoreanu, care era atunci în închisorile regimului trecut, pe care o intitulează „Bună seara, Ioane”, de o mare candoare, de o mare sensibilitate, dovadă a iubirii pentru bărbatul ei încercat. „Bade Ioane” este o carte scrisă cu aceeași căldură și dragoste, dar, din fericire pentru ei, pentru un bărbat neîncercat în acest fel, un foarte bun primar. Nu avem în acest moment un inventar exact al următoarelor deplasări în teritoriu. Senatul, în această toamnă, va lua în discuție o primă evaluare de acest gen și, sigur, ulterior, vom decide în plenul Senatului ce se va întâmpla.

„Peste tot sunt oameni de valoare, dar nedescoperiți”

Francisc BOLDEA

*Membri al Senatului
Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric*

Foto: Imola Toda

Dacă în luna mai am asistat la Gala Premiilor de la Lugoj, astăzi am participat la ceva cu totul ieșit din comun. O comună fără elite nu poate exista, este sortită pierii. Astăzi am văzut un dascăl care și-a prezentat comuna și familia ca un tot unitar. Acesta este cel mai frumos lucru, după părerea mea, atunci când familia și comuna reprezintă pentru cineva un lucru deosebit. Mi-a plăcut enorm de mult ceea ce a spus doamna Delia în prezentare, „să nu mă spui, Doamne”, am rugat-o să-mi dea și mie un exemplar după discursul rostit. Se spune „spune-mi cum e învățătorul ca să-ți spun cum e poporul”. Bata are un învățător minunat în persoana doamnei Delia. De asemenea, aici au fost președinți și vicepreședinți de Consilii Județene din Caraș-Severin și Arad, primarii municipiilor Arad și Lugoj, o serie de alte personalități care sunt printre noi, toți legați de un liant, Vasile Todî. Uniunea Jurnaliștilor din Banatul Istoric și-a propus mult mai mult decât de ați văzut la Bata. Ne-am propus să acceptăm ceea ce se poate accepta, să iertăm ceea ce se poate ierta și să facem ceea

ce nu suntem obligați să facem. Peste tot sunt oameni de valoare, dar nedescoperiți pentru că nu au avut pe cineva să-i îndrume. Domnul Vasile Todî i-a descoperit, iar noi, ceilalți, după eul fiecăruia, încercăm să avem o vizibilitate asupra dezvoltării regiunii noastre, a Banatului. Și la noi viața e foarte frumoasă, doar că trebuie să o descoperim, să o punem în valoare. Acesta este rolul nostru, a Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric, să punem în lumină valorile din fiecare comună, de pe meleagurile Banatului. M-a impresionat căldura pe care au afișat-o oamenii. Două ore și jumătate nu este simplu să stai în scaun. Unii s-au mirat de ce stau, pentru că noul pătrunde mai greu. Dar, acest nou este altceva. Noi ne-am propus să facem un lucru bun, nu să criticăm de ce 1000 de lucruri sunt proaste în România. Aici am lăsat politica deoparte, nu mai are nicio importanță pentru că avem o altă țintă, care nu are nimic cu politica, ci cu personalitatea fiecăruia dintre noi.

„Este un lucru deosebit și nu știu să mai fi făcut cineva așa ceva”

Gelu STAN

*Membri al Senatului
Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric*

Foto: Imola Toda

Ca de fiecare dată, așteptările mele au fost satisfăcute pe deplin. Eram convins că ceea ce face Uniunea Jurnaliștilor din Banatul Istoric, prin Vasile Todî, este ceva de calitate și nu s-a dezmințit nici de această dată. În primul rând doresc să salut ideea de la care s-a pornit, aceea de a premia valori. Există oameni care se dăruiesc trup și suflet unei activități, care realizează ceva tot pentru om, iar ideea de a-i premia sunt convins că a prins foarte bine și sunt convins că pe viitor putem să ne așteptăm la și mai bine, după cum domnul Todî ne-a obișnuit. De altfel, toate întâlnirile pe care le-am avut noi, organizate de Vasile au fost perfecte. Este un organizator special cu multă putere de muncă, iar colaboratorii pe care-i are sunt capabili să-l susțină în tot ceea ce întreprinde. Să ajungi la omul care a făcut atâtea pentru comunitatea în care trăiește, să îi dai cinstea cuvenită la el acasă, iar cei care sunt prezenți să participe efectiv, să vadă ceea ce se întâmplă, dă mare valoare omului premiat, dar și localității și celor care trăiesc în această comunitate. Am convingerea că și ei se simt importanți fiindcă vin la asemenea eveniment unde sunt prezente personalități ce dau greutate momentului. Ideea este foarte bună și trebuie continuată pentru că este un lucru deosebit și nu știu să mai fi făcut cineva așa ceva. După evenimentul de la Lugoj l-am întrebat pe Vasile cum vede următorul eveniment, cum reușește să întrecă ceea ce s-a făcut. Participând la evenimentul de la Bata, păstrând, sigur, proporțiile, mi-am dat seama că se poate face. A fost altceva, dar atât de bine făcut încât consider că este un vârf. Să vedem ce se va întâmpla în continuare. Cu toții ne vom da silința să-l sprijinim pe Vasile Todî în toate demersurile lui în a face lucruri frumoase, de cea mai bună calitate, la fel cum au fost și evenimentele precedente.

**PAGINĂ REALIZATĂ DE
MONICA GAIȚA**